

Samenwerkingsverband
Amsteland en de
Meerlanden

Concept-meerjarenbegroting 2024-2027 begroting 2024

laatst bijgewerkt op: 9 december 2023

opgesteld door:

Dick Mak (controller)

Frans Jordaan (directeur-bestuurder)

bestuurlijk vastgesteld op: 19 december 2023

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Interne ontwikkelingen / speerpunten	3
3. Meerjarenbegroting 2023-2026 en begroting 2023	5
4. Risicomanagement.....	7
5. Financiële positie.....	9
Bijlage 1 – kern Ondersteuningsplan 2022-2026	11
Bijlage 2 – Externe ontwikkelingen	13
Bijlage 3 – Kaders en uitgangspunten	14
Bijlage 4 – Leerlingen.....	16
Bijlage 5 – Onderbouwing van de baten	19
Bijlage 6 – Onderbouwing van de lasten	20
Bijlage 7 – Samenvatting risicoanalyse 2021.....	29
Bijlage 8 - Allocatie van middelen naar de scholen.....	33
Bijlage 9 – Alternatieve scenario's	33

1. Inleiding

Deze meerjarenbegroting sluit aan op het Ondersteuningsplan 2022-2026. Zowel inhoudelijk als financieel vraagt de ontwikkeling van de deelname aan het vso, afgezet tegen de ontwikkeling naar inclusie de komende jaren veel van onze aandacht. Tussen 1 februari 2022 en 1 februari 2023 is het aantal te bekostigen tlv's gestegen met 47. Dit legt een extra druk op de begroting en kan van invloed worden op de ondersteuningsmiddelen die beschikbaar zijn voor de reguliere vo-scholen. Gezien de gedwongen afbouw van het eigen vermogen ontstaat hier nu een urgentie.

Om het niveau van de financiën voor de ondersteuning op de scholen weer op peil te krijgen en te houden, willen we om te beginnen meer greep krijgen op de deelname aan het vso. Met als uiteindelijke doel een dalende trend te realiseren. Het belangrijkste middel daartoe voor de langere termijn is inzetten op meer inclusie, waardoor meer leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, het onderwijs binnen een reguliere setting kunnen volgen. Dit is een opgave voor alle betrokkenen binnen SWVAM. Er lopen al verschillende initiatieven, waarmee kleine stappen gezet worden. Met elkaar in gesprek raken over het zetten van wat grotere stappen begint nu ook belangrijk te worden.

In de vorige meerjarenbegroting gingen we nog uit van een dalend deelnamepercentage vso met ingang van 2024. Voor 2023 werd eerst nog een stabilisatie voorzien. Deze ambitie is helaas niet gerealiseerd. Wat precies de stijging op de teldatum 1 februari 2023 veroorzaakt, is op dit moment (begin december 2023) niet helemaal duidelijk. Het lijkt in elk geval niet veroorzaakt te worden door een verhoogd aantal tlv's dat door onze eigen scholen gedurende het jaar wordt aangevraagd. Vooralsnog zoeken we het in een verhoogde instroom van leerlingen die vanuit het po naar het vso gaan. Mogelijk speelt ook nog mee dat het aantal aanvragen voor een verlenging van een lopende tlv relatief hoog is. Dit zou kunnen wijzen op een na-effect van de Coronaperiode. In deze fase is voorzichtigheid van interpretatie nog wel geboden. De monitorgegevens waar we thans over beschikken, geeft vooral cijfermatige informatie. Onderliggende verklaringen kunnen daar nog niet uitgehaald worden.

Een stijging van de tlv's is reeds benoemd in de laatste risicoanalyse. De omvang van de huidige stijging valt niettemin relatief hoog uit ten opzichte van de geschetste risicoscenario's. Voor de komende jaren is de logische wens om er in ieder geval voor te zorgen dat het deelnamepercentage vso niet verder gaat stijgen. Het beleid en de intensiveringen zijn daarom al gericht op meer inclusie, dus op een hogere deelname in het reguliere onderwijs. Deze ontwikkeling borgt uiteindelijk ook de financiële gezondheid op de lange termijn van SWVAM. Op korte termijn lijkt dit nog niet realistisch. Daarom is in deze meerjarenbegroting uitgegaan van gelijkblijvende deelnamepercentages.

In bijlage 9 zijn twee alternatieve scenario's opgenomen (optimistisch en pessimistisch). Dit om te illustreren wat de situatie zal zijn als we het inclusiebeleid doorzetten maar toch onvoldoende greep houden op de ontwikkeling van het deelnamepercentage (pessimistisch) of daar juist wel greep op krijgen (optimistisch).

Hoe dan ook zullen er ingrepen nodig zijn, als we de middelen voor de basisondersteuning op niveau willen kunnen houden. Een van de mogelijkheden is meer gebruik te maken van de ervaringen die zijn opgedaan met de pilots en proeftuinen, waarbij kansrijke vormen van integratie van vso-expertise kunnen worden ingezet op meerdere vo-scholen.

Ten slotte is het goed om aan te geven dat de verhoogde druk die nu binnen SWVAM ontstaat op de deelname aan het vso ook in heel veel andere regio's speelt. Tijdens de najaargesprekken met onze scholen in november 2023 komt (evenals op veel andere plekken) naar voren dat de scholen ook een toename ervaren van leerlingen met vaak complexe ondersteuningsvragen. Bij het toekennen van tlv's is de aard en de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte leidend en niet het in toom houden van het

deelnamepercentage. Dit roept wellicht de vraag op in hoeverre er een verscherping zou moeten plaatsvinden in het toekenningsbeleid van SWVAM. Het is goed om dit vraagstuk binnen het brede netwerk van SWVAM aan de orde te stellen.

Het roept ook de vraag op of het huidige financiële construct waar Passend Onderwijs deels op gebaseerd is, namelijk het toekennen van een bekostiging op leerlingniveau als er sprake is van een zware ondersteuningsvraag, nog wel een werkbaar construct is. Ook dit is een vraagstuk dat op korte termijn in het brede netwerk van SWVAM aan de orde gesteld zou kunnen of moeten worden. Welke alternatieven zijn er nu al beschikbaar en zou dat tot een systematiek kunnen leiden die minder afhankelijk is van schommelingen in de populatie?

De voorliggende meerjarenbegroting gaat in op 1 januari 2024. Dit is halverwege de looptijd van het Ondersteuningsplan 2022-2026 en is derhalve het juiste moment voor een tussentijdse evaluatie. De nu ontstane druk op de deelname aan het VSO zorgt ervoor dat we veel zwaarte aan deze evaluatie moeten geven. Medio maart 2024 wordt hiervoor een eerste werksessie georganiseerd met ondersteuningscoördinatoren, vertegenwoordigers van de schoolleidingen, bestuurders en medewerkers van SWVAM.

Leeswijzer

Na deze inleiding wordt een korte toelichting gegeven op beleidsmatige ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 is de meerjarenbegroting opgenomen, met een toelichting op hoofdlijnen. Hoofdstuk 4 bevat de actuele ontwikkelingen in het risicomanagement. In hoofdstuk 5 is de analyse van de ontwikkeling van het resultaat en het vermogen opgenomen.

De achtergrondinformatie en de onderbouwingen zijn opgenomen in de bijlagen, evenals de toelichting op de allocatie van middelen en de alternatieve scenario's.

- Bijlage 1: kern Ondersteuningsplan 2022-2026
- Bijlage 2: overzicht externe ontwikkelingen (cao, btw, nieuwe bekostigingssystematiek, doelmatige besteding van de reserves, bekostigingsgrondslag lwoo en pro).
- Bijlage 3: kaders en uitgangspunten.
- Bijlage 4: toelichting op de (ontwikkeling van de) leerlingaantallen en deelnamepercentages.
- Bijlage 5: onderbouwing van de baten.
- Bijlage 6: onderbouwing van de lasten.
- Bijlage 7: samenvatting van de risicoanalyse 2021.
- Bijlage 8: allocatie van middelen naar de scholen.
- Bijlage 9: uitwerking van de alternatieve scenario's (pessimistisch en optimistisch).

2. Interne ontwikkelingen / speerpunten

Besluit reservepositie in 2023 met effect op begroting 2024

Naar aanleiding van de rvt-vergadering van oktober is een voorstel geformuleerd voor de manier waarop we na toepassing van de indexering en de generieke korting vanuit OCW omgaan met de reservepositie in 2023.

Ondanks de volledige uitvoering van het bestedingsplan voor de afbouw van de reserves, dat we vanaf 2020 in gang gezet hebben, zullen we bij het huidige beleid in de jaarrekening 2023 de reserve nog niet teruggebracht hebben tot aan de signaleringswaarde. In de RvT vergadering lag daarom de vraag voor of we in november en december 2023 alsnog een financiële ingreep zouden moeten doen.

Ruwweg kwamen we hiervoor tot drie keuzemogelijkheden:

1. huidig beleid niet wijzigen en een reserve boven de signaleringswaarde accepteren, wetende dat we nog steeds gestaag en doelmatig afbouwen;
2. alle scholen een eenmalige extra impuls geven;
3. extra impuls vrijmaken, die variabel ingezet kan worden.

Een combinatie van de mogelijkheden 1 en 3 werd door de RvT als meest reëel gezien. Daarom stellen we voor om ons staande beleid te blijven uitvoeren. Dat wil zeggen dat we in de meerjarenbegroting 2024-2027 terug zullen zien dat de afbouw van de reserve naar de signaleringswaarde via doelmatig beleid plaats zal blijven vinden, maar op 31 december 2023 nog niet helemaal is gerealiseerd. Uitgangspunt hierbij is immers de ontwikkeling naar inclusie, waarvoor we in verschillende begrotingsprogramma's al wel ruimte maken. We kiezen echter voor doelmatige inzet, hetgeen inhoudt dat de middelen daar ingezet worden waar ze nodig zijn. Er worden geen middelen naar de scholen overgeheveld, waar nog niet direct een bestemming voor is.

Het was sinds 2020 voor de scholen mogelijk om initiatieven die een bijdrage aan inclusie leveren, aan te dragen als pilot. Daar is door ruwweg de helft van de scholen gebruik van gemaakt. Een deel van deze pilots loopt in het schooljaar 2023-2024 ook nog door. Deze zullen in de jaarrekening van 2023 dan ook verrekend worden.

Omdat de bekostiging van de pilots gekoppeld was aan de afbouw van de reserve, is het budget daarvoor wel eindig. Een uitloop in het schooljaar 2023-2024 is nog mogelijk. Maar als de pilotstatus daarna overgaat naar een permanente status, zal de bekostiging uit andere middelen geborgd moeten worden. Vanuit de begroting van SWVAM kan op de langere termijn speelruimte ontstaan als het aantal tlv's terugloopt. Is die speelruimte er niet, dan is het aan de scholen zelf om ruimte te maken, bijvoorbeeld in de besteding van de ondersteuningsmiddelen.

Tijdens de gespreksrondes langs de scholen, zijn in de afgelopen maanden door een aantal scholen nog nieuwe initiatieven voor inclusie aangedragen. Waar mogelijk ondersteunen we dit nog met een pilotbudget, dat nog in 2023 beschikt zal worden en derhalve verrekend wordt met de jaarrekening.

Andere initiatieven, die een meer bovenschools karakter hebben, zullen we trachten op te nemen in de meerjarenbegroting 2024-2027. Het gaat om initiatieven die als doel hebben het vergroten van het dekkend aanbod van SWVAM.

Overige ontwikkelingen en speerpunten

In bijlage 1 is de kern van het ondersteuningsplan, met daarin het raamwerk van focusgebieden en doelstellingen opgenomen. Dit zijn momenteel de belangrijkste lopende ontwikkelingen en speerpunten, vanuit financieel oogpunt:

- In maart 2024 wordt een tussenevaluatie gedaan van het ondersteuningsplan. Onderdeel hiervan is ook de huidige ontwikkeling van de deelname aan het vso en de effectiviteit van ons gevoerde beleid. Een aantal van de punten genoemd onder de volgende bullets zal hierin ook aan de orde komen.
- In 2023 is het allocatiemodel geëvalueerd. Uit het onderzoek is het advies gegeven om het huidige model te handhaven. Dit advies is opgevolgd. Mogelijk worden naar aanleiding van de

tussentijdse evaluatie van het ondersteuningplan in maart 2024 nog wel aanpassingsvoorstellen gedaan.

- In 2024 besteden we het laatste bovenmatige deel van het vermogen aan diverse pilots en proeftuinen. Deze zijn belangrijk in het verkennen van de stappen die we gaan zetten op de weg naar meer inclusie.
- In 2024 geven we daarnaast een extra impuls aan de professionalisering van mentoren en docenten, bedoeld om ook hen beter toe te rusten voor de weg naar meer inclusie .
- Een derde speerpunt waarvoor we middelen vrijmaken is de ontwikkeling van ons dekkend aanbod en in het bijzonder onderwijs-zorgarrangementen. Dit geeft invulling aan de opdracht die samenwerkingsverbanden en gemeenten gezamenlijk hebben om te zorgen voor onderwijs-zorgcontinuüm. Dit moet waarborgen dat er voor alle jongeren met een ondersteuningsvraag altijd een passend aanbod is. Dit is mede actueel omdat steeds meer de nadruk komt te liggen op leer- en ontwikkelingsrecht. Vanuit die beweging zoeken we naar nieuwe combinaties van onderwijs(ondersteuning) en zorg, onder meer voor leerlingen die nu nog langdurig verzuimen of een vrijstelling hebben van leerplicht.
- De ontwikkeling van het dekkend aanbod staat ook in verband met de mentale gezondheid van de jeugdigen. Momenteel zien we maatschappij breed een toename van jeugdigen met hulpvragen. Deels is dit nog een effect van de Coronasituatie. Deels zijn er analyses die aangeven dat het ook een langere termijn trend zal zijn. De komende jaren zullen we deze trendanalyses moeten blijven volgen, om te kunnen bepalen wat dit van de ondersteuning op de scholen vraagt.
- We actualiseren de kwaliteitscyclus van SWVAM is op basis van het Ondersteuningsplan '2022-2026. We doen dat via de implementatie van het platform Perspectief Op School (POS). POS biedt aan SWVAM en aan de scholen een dashboard met meerdere functies. De twee belangrijkste zijn het systematisch uitwerken van hoofdoelstellingen, in subdoelstellingen, indicatoren en activiteiten en het bij elkaar brengen van de relevante data uit openbare en eigen bronnen om de voortgang op doelstellingen en opbrengsten beter te kunnen monitoren.
- Met de recente toestroom van Oekraïense leerlingen, naast andere nieuwkomers die ook binnen blijven komen, ontstaat er groeiende druk op de ISK's en op de NT2-expertise en NT2-capaciteit van onze scholen. Hoewel NT2-activiteiten niet vanuit de middelen van Passend Onderwijs bekostigd mogen worden, gaat het wel om leerlingen die een verhoogde kans hebben op sociaal-emotionele problematiek. Dit vraagt om gezamenlijke visie en beleid vanuit gemeenten, schoolbesturen PO en VO, en samenwerkingsverbanden PO en VO. Wat exact de bijdrage vanuit SWVAM zal zijn in activiteiten en middelen, is nog onderwerp van gesprek.

Mogelijke ingrepen

Om begroting in de komende jaren gezond te houden, is in eerste instantie de focus op het deelnamepercentage van belang. Daarnaast willen we ook kritisch kijken naar een aantal andere financiële afspraken die in het verleden zijn genomen. Deze stellen we in de tussentijdse evaluatie van begin 2024 aan de orde. Het gaat in elk geval om de volgende zaken:

- Het professionaliseringsbudget is enkele jaren geleden vastgesteld op € 500.000. We constateren dat dit budget de afgelopen jaren niet in alle gevallen is uitgeput.
- Sommige subsidies kennen de voorwaarde van cofinanciering. In het verleden is besloten dat het samenwerkingsverband in de meeste gevallen de cofinanciering voor zijn rekening neemt.
- Bij de verdeling van de voormalige lwoo-middelen is voor een van de scholen een extra bijdrage afgesproken. Dit leidt tot een verhoging van dit budget voor het samenwerkingsverband.

Een kritische evaluatie op dit soort zaken, zou een mechanisme kunnen zijn om ervoor te zorgen dat de bijdrage aan de scholen in programma 1 op de langere termijn op peil kan blijven. Daarmee blijven we dan ook het schoolmodel versterken.

3. Meerjarenbegroting 2024-2027 en begroting 2024

In de meerjarenbegroting maken we een directe koppeling tussen de vier focusgebieden en de begrotingsprogramma's. In totaal kennen we nu vijf programma's:

1. Leerling
2. Professionaliteit
3. Kwaliteit
4. Samenhang onderwijs en jeugdzorg
5. Interne organisatie.

Programma 5 is toegevoegd, omdat hieronder de meer faciliterende begrotingsonderdelen vallen. De programma's 1 en 5 kennen een onderverdeling in subprogramma's, zodat we de middelen duidelijker aan onze activiteiten kunnen toedelen. De specificaties en toelichtingen per programma zijn opgenomen in bijlage 6.

Het voorgaande leidt tot het volgende totaaloverzicht:

Meerjarenbegroting	2022 (JR)	2023 (B)	2023 (JR)	2024	2025	2026	2027
Baten							
rijksbijdragen	26.104.626	26.092.309	26.869.223	27.570.866	26.898.211	26.629.469	26.363.926
overige baten	0	51.713	51.713	0	0	0	0
geormerkte baten programma's	578.569	734.100	734.100	1.013.605	1.013.605	812.683	812.683
Totale baten	26.683.195	26.878.122	27.655.036	28.584.471	27.911.816	27.442.152	27.176.609
Lasten							
Pr. 1 Leerling							
Pr. 1a Leren binnen de basisondersteuning							
Pr. 1a.1 Basisondersteuning	4.782.710	4.916.080	5.454.916	4.548.679	3.729.260	3.636.268	3.545.313
Pr. 1a.2 Ondersteuning vmbo	9.029.858	9.124.934	9.124.934	9.813.374	9.577.369	9.483.080	9.389.913
Pr. 1a.3 Ondersteuning praktijkonderwijs	1.934.982	1.872.731	1.980.652	1.981.749	1.964.466	1.947.184	1.929.901
Pr. 1a.4 Tussenvoorzieningen	491.488	538.860	538.860	560.000	560.000	560.000	560.000
Pr. 1b Leren met extra ondersteuning	1.187.853	1.176.300	1.176.300	1.277.454	1.277.454	1.076.532	1.076.532
Pr. 1c Leren met gespecialiseerde ondersteuning	7.604.627	7.700.861	8.064.127	8.963.685	8.892.402	8.821.119	8.749.837
Pr. 2 Professionaliteit	1.107.616	1.510.000	1.510.000	1.300.000	850.000	850.000	850.000
Pr. 3 Kwaliteit	27.025	69.740	69.334	79.500	79.500	79.500	79.500
Pr. 4 Samenhang onderwijs en jeugdzorg	7.587	88.214	88.214	113.743	113.743	113.743	113.743
Pr. 5 Interne organisatie							
Pr. 5a Regioloket	498.052	340.286	340.286	494.857	494.857	494.857	494.857
Pr. 5b Bestuur, toezicht en organisatie	381.506	364.500	364.500	416.308	396.308	396.308	396.308
Totale lasten	27.053.305	27.702.507	28.712.123	29.549.348	27.935.359	27.458.590	27.185.903
Resultaat	-370.110	-824.385	-1.057.086	-964.877	-23.543	-16.438	-9.294

Het overgrote deel van onze middelen zetten we in op focusgebied 1, de leerling. Ook de komende jaren blijft dit zo.

Lasten per programma in % van de baten	2024	2025	2026	2027
Pr. 1 Leerling	95,0%	93,2%	93,0%	92,9%
Pr. 2 Professionaliteit	4,5%	3,0%	3,1%	3,1%
Pr. 3 Kwaliteit	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Pr. 4 Samenhang onderwijs en jeugdzorg	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Pr. 5 Interne organisatie	3,2%	3,2%	3,2%	3,3%
Totale lasten	103,4%	100,1%	100,1%	100,0%

De stijging van de deelname vso op 1 februari 2023 (+ 47 leerlingen) leidt tot een extra druk op de begroting van € 670.000 per jaar.

In 2024 wordt het laatste deel van het bovenmatige eigen vermogen aangewend. Dit leidt tot een negatief resultaat van - € 891.000. In de jaren daarna zijn de resultaten rond de nullijn, zodat het vermogen op het gewenste niveau blijft. We sturen op een vermogen op het niveau van de signaleringswaarde (3,5% van de totale baten).

Nu het als bovenmatig aangemerkte deel van het vermogen na 2024 geheel is besteed, wordt het aspect doelmatigheid steeds belangrijker. Voor alle budgetten moet helder zijn wat we met de inzet ervan beogen, zodat we hierop gericht kunnen monitoren en achteraf vast kunnen stellen of we de doelen bereikt hebben. In de voor- en najaarsgesprekken wordt dit besproken.

De recente stijging van het aantal te bekostigen tlv's vso leidt tot een verminderde beschikbaarheid van middelen voor de overige programma's.

Een punt van aandacht is ook programma 1b. In dit programma zitten voornamelijk gesubsidieerde projecten, waaraan de voorwaarde van cofinanciering hangt. Tot nu toe was het vanzelfsprekend dat SWVAM de cofinancieringsverplichting voor zijn rekening neemt. De vraag is of we dit zo vol willen en kunnen houden. In de evaluatie van het ondersteuningsplan zal dit ook aan de orde komen.

In programma 2 (professionaliteit) is rekening gehouden met een (volgens plan) tijdelijk verhoogd budget voor pilots en proeftuinen. Dit budget wordt naar verwachting geheel besteed met de projecten die nu lopen. Na het schooljaar 2023/2024 is er ruimte voor nieuwe initiatieven.

Daarnaast is er sprake van diverse wensen voor bovenschoolse arrangementen. Deze wensen zijn niet in deze meerjarenbegroting opgenomen. Wanneer we namelijk dit soort voorzieningen gaan toevoegen, doet dit afbreuk aan onze bewuste keuze voor het schoolmodel. Met de huidige financiële situatie betekent iedere nieuwe bovenschoolse voorziening dat er minder geld via het schoolmodel wordt verdeeld. Daar komt bij dat bovenschoolse voorzieningen ook kunnen worden ingericht in de samenwerking tussen verschillende scholen.

In de begroting hanteren we het principe van communicerende vaten. Dat betekent dat, wanneer de deelname aan het vso daalt, er meer behoefte aan ondersteuning is in het reguliere vo. De middelen die vrijvallen worden een op een doorgegeven aan de scholen in programma 1. Andersom geldt dit ook: als er meer leerlingen naar het vso gaan, gaat dit ten koste van de beschikbare middelen die rechtstreeks aan de scholen worden uitgekeerd.

4. Risicomanagement

In bijlage 7 wordt een samenvatting gegeven van de risicoanalyse die in 2021 is gehouden. Deze risicoanalyse is het vertrekpunt voor het risicomanagement van SWVAM.

De centrale thema's die in de risicoanalyse naar voren komen zijn:

- ✿ taakverdeling tussen schoolbesturen en samenwerkingsverband;
- ✿ doorontwikkeling van het dekkend netwerk in samenwerking met aanpalende samenwerkingsverbanden;
- ✿ stabiele verhoudingen met de gemeenten en andere ketenpartners;
- ✿ cyclisch plannen, werken en verantwoorden, ondersteund door een passende set data.

Inmiddels zijn deze thema's vertaald naar concrete beheersmaatregelen. De belangrijkste acties hebben we vorig jaar geformuleerd:

- We zorgen voor een scherpe verdeling van de verantwoordelijkheden met de schoolbesturen: dit is een continu punt van aandacht..
- We intensiveren de communicatie met alle betrokkenen, met name ouders, jongeren en docenten: het ouder- en jeugdsteunpunt (Steunpunt Amstel & Meer) is, in samenwerking met de samenwerkingsverbanden po, inmiddels ingericht.
- Cyclisch risicomanagement vullen we in door in alle periodieke rapportages en beleidsnotities een risicoparagraaf op te nemen. Tweemaal per jaar wordt een algemene reflectie op de ontwikkeling van de risico's gedaan, bij het opstellen van de meerjarenbegroting en in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag.
- We gebruiken Perspectief op School. Hierdoor kunnen we beter werken met data en borgen we de consistentie hiervan. Tegelijkertijd worden we hierdoor beter gefaciliteerd bij het concreter benoemen van beoogde resultaten en het monitoren hierop. De output wordt onder andere gebruikt in de voor- en najaarsronde.
- We intensiveren de samenwerking met de gemeenten en aanpalende samenwerkingsverbanden (po en vo).
- We onderzoeken de mogelijkheden om de overgang po-vo te verbeteren, in eerste instantie door een aantal pilots.
- De allocatie van middelen is passend bij de focusgebieden van het nieuwe ondersteuningsplan.

Daarnaast verdienen nog vijf zaken onze bijzondere aandacht.

- **Ontwikkeling van de leerlingstromen:** Na een aantal jaren van stabiele deelnamepercentages is de laatste jaren het deelnamepercentage vso gestegen, het laatste jaar onverwacht fors. De inspanningen zijn erop gericht om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te geven in het reguliere vo. Wanneer dit niet lukt komt het budget ondersteuningsmiddelen voor de scholen verder onder druk te staan. De scenario's in bijlage 9 geven hier een illustratie van.
- **Bovenmatig eigen vermogen:** De minister houdt strikt vast aan de signaleringswaarde voor het vermogen. De mogelijkheid om onderbouwd tijdelijk of permanent een hoger vermogen aan te houden is niet meer in beeld. In 2023 is al een eerste korting op de rijksbijdrage toegepast. Wij hebben, met het oog op de continuïteit, gekozen voor een verantwoorde resultaat- en vermogensontwikkeling. Door de sterke stijging van het aantal tlv's vso zetten we een deel van ons vermogen in 2024 hierop in. De rest van het als bovenmatig aangemerkte deel van het vermogen zetten we in 2024 in op de basisondersteuning. Na 2024 is het risico op korting op de bekostiging beperkt. In 2024 lopen we nog eenmalig een risico op korting op basis van de hoogte van het vermogen per 31 december 2023. De minister heeft hierover geen beslissing genomen, dat wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet.
- **BTW:** Scholen/schoolbesturen vallen voor de btw onder de onderwijsvrijstelling. Samenwerkingsverbanden zijn ook vrijgesteld van btw, maar vallen onder de koepel sociaal-

culturele instellingen. In 2022 werd geconcludeerd dat dit gegeven leidt tot btw-plicht bij detacheringen tussen scholen en samenwerkingsverbanden. Later werd bekend dat deze conclusie voorbarig is. Binnenkort wordt hier een definitieve uitspraak over verwacht, maar het risico op btw-heffing is klein. Dit is ook bevestigd door de accountant. Wel hebben de samenwerkingsverbanden sinds 2022 een verhoging van de bekostiging ontvangen van bijna € 13 per leerling. Er bestaat nu een risico dat deze baten (in totaal ca. € 225.000) zullen vervallen.

- **Sterke verhoging van de rijksbijdragen:** De rijksbijdrage is in 2022 en 2023 fors verhoogd, veel meer dan verwacht. Om te voorkomen dat verhogingen leiden tot overschotten aan het eind van het jaar, wordt vanaf 2023 gewerkt met het principe van communicerende vaten. Tussentijdse meevallers komen dan ten goede aan de programma's. Om te zorgen dat de tussentijdse meevallers niet te groot zijn, wordt in de begroting 2024 gerekend met een indexering, conform de adviezen van de po-raad en de vo-raad. Een deel van de meevaller komt dus al op voorhand ten goede aan de scholen.
- **Bekostiging lwoo en pro:** Momenteel hanteert OCW voor de bekostiging van de samenwerkingsverbanden de werkelijke leerlingaantallen op teldatum t-1 en de deelnamepercentages lwoo en pro op 1 oktober 2012 (afgezet tegen de werkelijke leerlingaantallen op teldatum t-1).

Naar verwachting zal vanaf 1 januari 2026 nieuwe wetgeving van kracht worden. Deze wetgeving zit momenteel in de voorbereidende fase. Hoe dit precies zal uitpakken is nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de bekostigingsgrondslagen voor lwoo niet meer op het niveau van 1 oktober 2012 zullen zijn. De nieuwe grondslag zal bestaan uit twee onderdelen: 23% van het budget wordt omgeslagen naar een bedrag per leerling. 77% wordt toegekend op basis van de sociaal-economische status van de regio. De bekostiging voor praktijkonderwijs wordt uit het stelsel passend onderwijs gehaald. De totale operatie moet voor het Rijk budgetneutraal worden uitgevoerd. Aangezien landelijk de deelname aan het pro hoger is dan op 1 oktober 2012, wordt verwacht dat dit ten koste zal gaan van het lwoo-budget. Hoe dit uitwerkt voor ons samenwerkingsverband is nog niet bekend. Op basis van een zeer voorlopige berekening schatten we in dat de gevolgen beperkt zijn. Wel is bekend dat er sprake zal zijn van een overgangperiode van 5 jaar.

Aangekondigd is dat in november 2023 een tool beschikbaar komt waarmee samenwerkingsverbanden een indicatieve berekening van de consequenties kunnen maken.

5. Financiële positie

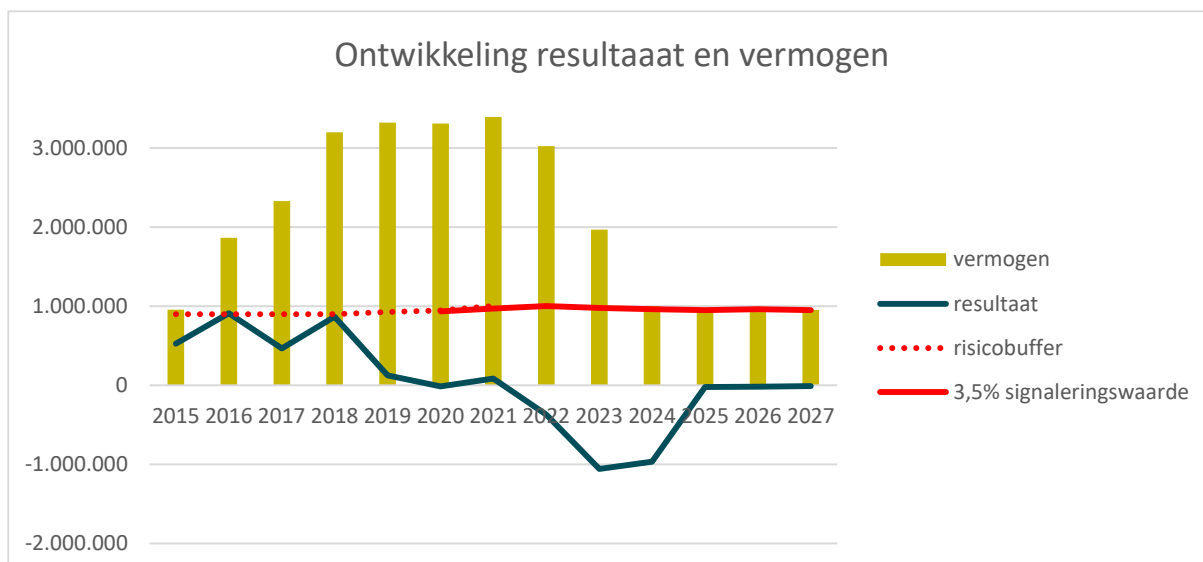
De financiële positie van het swv is goed. Het vermogen heeft per 1 januari 2023 een omvang van € 3 miljoen. Om de beschreven risico's het hoofd te kunnen bieden is een vermogen van afgerond € 970.000 nodig. Het vermogen is momenteel dus veel hoger dan nodig.

Met de huidige inzet van middelen zal er vanaf eind 2024 geen sprake meer zijn van bovenmatig eigen vermogen. Dan zal ook sprake moeten zijn van een stabiele financiële situatie. Rekenkundig wordt die gerealiseerd door het principe van communicerende vaten. Een werkelijk gezonde situatie zal met name moeten worden bereikt door de groei van het aantal leerlingen in het reguliere vo. Dat is een stevige opdracht, op dit moment is het al een grote uitdaging om een verdere groei in de deelname vso te voorkomen.

Daar komt bij dat de prognoses vso lastig zijn te maken. Het bepalen wat het effect is van ingezet beleid op deelnamecijfers vso is geen exacte wetenschap. Om de gevolgen hiervan te illustreren: wanneer het aantal tlv's vso een aantal jaren 10 hoger is dan verwacht, levert dit een jaarlijkse extra last op van € 140.000. Als dat vier jaar lang duurt komt het vermogen aan het eind van de meerjarenbegrotingsperiode ineens € 560.000 lager uit dan verwacht. Het gaat in dit hoofdstuk dus vooral om de lijn die in de begroting zit en het vertrouwen dat het vermogen beleidsrijk wordt ingezet.

In onderstaande tabel en grafiek is dit inzichtelijk gemaakt.

Verwachte ontwikkeling vermogenspositie						
		begroot resultaat	vermogen			
			eindejaar	% baten	signalering	boven
2015	<i>(jaarrekening)</i>	523.768	956.380	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2016	<i>(jaarrekening)</i>	908.155	1.864.535	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2017	<i>(jaarrekening)</i>	465.188	2.329.723	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2018	<i>(jaarrekening)</i>	865.967	3.195.690	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2019	<i>(jaarrekening)</i>	125.531	3.321.221	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2020	<i>(jaarrekening)</i>	-13.997	3.307.224	14,1%	820.410	2.486.814
2021	<i>(jaarrekening)</i>	85.306	3.392.530	13,8%	862.054	2.530.476
2022	<i>(jaarrekening)</i>	-370.110	3.022.420	11,3%	933.912	2.088.508
2023	<i>(prognose)</i>	-1.057.086	1.965.334	7,1%	967.926	997.407
2024	<i>(begroting)</i>	-964.877	1.000.456	3,5%	1.000.456	0
2025	<i>(begroting)</i>	-23.543	976.914	3,5%	976.914	0
2026	<i>(begroting)</i>	-16.438	960.475	3,5%	960.475	0
2027	<i>(begroting)</i>	-9.294	951.181	3,5%	951.181	0

De balans van het samenwerkingsverband bestaat bijna geheel uit vermogen en liquide middelen. Een gedetailleerdere uitwerking van de meerjarenbalans voegt niets toe en is daarom niet gemaakt. De liquiditeitspositie van SWVAM loopt nagenoeg parallel met de ontwikkeling van de vermogenspositie. Afgezien van kortlopende vorderingen en schulden is er alleen een beperkte balanspost voor materiële vaste activa.

Bijlage 1 – kern Ondersteuningsplan 2022-2026

schoolmodel

SWVAM blijft werken vanuit het schoolmodel. De ondersteuning voor de jongeren die in onze regio naar school gaan en/of wonen, bieden we zo veel mogelijk thuisnabij en op school. We blijven ook werken vanuit de kernwaarden verbinden, vertrouwen en verantwoorden.

ambitie

De ambitie voor de langere termijn omschrijven we in het Ondersteuningsplan 2022-2026 als volgt:

Binnen de ruimte en de grenzen van Passend Onderwijs dragen we bij aan het gelijker maken van de kansen voor alle jongeren om hun ontwikkelingsvermogen waar te maken. We doen dat door meer inclusie te realiseren in ons aanbod van ondersteuningsvormen.

Kinderen, jongeren en hun ouders mogen van ons verwachten dat er voldoende aanbod is voor alle ondersteuningsvragen. Hierdoor willen we langdurige onderbrekingen in de schoolcarrière zoveel mogelijk voorkomen.

Meer inclusie is voor ons geen doel op zich. We zien het als een middel om jongeren in alle situaties te laten leren en ontwikkelen, zodat zij uiteindelijk naar vermogen, op eigen kracht of met extra ondersteuning, in onze samenleving kunnen participeren.

Hoewel we meer inclusie niet als doel zien, verwachten we dat er wel een belangrijk effect van uit zal gaan, te weten het naar beneden brengen van het aantal TLV's dat door SWVAM afgegeven wordt. Vanuit financieel oogpunt is dit van belang om ervoor te kunnen zorgen dat het niveau van de ondersteuningsmiddelen die we voor de reguliere scholen reserveren, behouden blijft, of zelfs nog wat kan groeien.

Om overzicht, richting en prioriteit aan te brengen in de doelen en activiteiten die uit deze ambitie volgen, zijn de speerpunten uit het vorige plan vervangen door vier focusgebieden, met een aantal leidende principes en 12 doelen voor de komende vier jaren. In het schema hieronder is dit uitgewerkt.

motto

Ontwikkeling voor ieder kind mogelijk maken. Dit is het motto voor de komende jaren. We zetten daarvoor de eerdere speerpunten om in vier focusgebieden: leerling, professionaliteit, kwaliteit en samenhang onderwijs en zorg. In totaal hangen daar 12 doelen onder. Daaronder weer een veelheid aan activiteiten die aan het realiseren van de doelen bijdragen.

Het eerste en daarmee het hoofddoel voor de komende jaren is het goed en liefst volledig laten aansluiten van alle ondersteuningsvormen en voorzieningen binnen SWVAM op de ondersteuningsvragen van de populatie leerlingen voor wie wij verantwoordelijk zijn. De meeste andere doelen en activiteiten staan grotendeels in dienst van het zorgen voor dit dekkend aanbod.

	Focus 1	Focus 2	Focus 3	Focus 4
	Leerling	Professionaliteit	Kwaliteit	Samenhang onderwijs en jeugdzorg
Leidende principes	Driehoek van groei als leidraad. Zorgplicht en informatierecht gaan altijd samen.	Inclusie als grondhouding. Altijd multidisciplinair werken.	Publieke waarde als kompas.	Beleid komt altijd voort uit netwerksamenwerking.
Doelen	De ondersteuningsvormen en voorzieningen sluiten aan bij de opbouw van onze populatie: voor alle ondersteuningsbehoeften hebben we voldoende aanbod. Het hoorrecht voor leerlingen en ouders is in onze werkprocessen volledig verankerd. We geven aan alle leerlingen, ouders en andere belanghebbenden, vanuit een onafhankelijke positie, betrouwbare en actuele informatie over Passend Onderwijs, alsmede de mogelijkheid voor advies en steun Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte is de overdracht tussen PO en VO en VO en vervolgonderwijs altijd maatwerk.	Scholen, samenwerkingsverbanden, netwerkpartners en gemeenten vormen samen een lerende gemeenschap. Docenten, mentoren en de zorgteams op de scholen hebben een breed kennis- en handelingsrepertoire. De kennis en expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs versterkt de ondersteuning die reguliere scholen bieden, waardoor: leerlingen sneller en soepeler kunnen doorstromen van VSO naar VO; het aantal leerlingen dat naar het gespecialiseerd onderwijs verwezen wordt, afneemt.	We zetten de rijksmiddelen die het samenwerkingsverband ontvangt doelmatig en evenredig in. Onze kwaliteitscyclus is op orde: we voldoen in hoge mate aan de wet- en regelgeving van OCW en aan de kwaliteitseisen van de Inspectie. 10. We communiceren toegankelijk en begrijpelijk aan alle belanghebbenden over onze activiteiten en opbrengsten.	Passend Onderwijs en het jeugd- en jeugdzorgbeleid van de gemeenten zijn zo aanvullend en versterkend aan elkaar, dat er geen kinderen en jongeren zijn zonder passend aanbod voor onderwijs, extra ondersteuning en/of jeugdzorg. Scholen, Samenwerkingsverbanden en gemeenten hebben duidelijke en niet-vrijblijvende afspraken over hun taken en verantwoordelijkheden bij alle gedeelde vraagstukken.
Activiteiten	We voeren een veelheid aan activiteiten uit, die bijdragen aan het waarmaken van de ambitie en de doelen. Deze activiteiten liggen niet allemaal voor vier jaar vast, maar zijn aan zijn aan verandering onderhevig. In dit plan benoemen we per focusgebied daarom een selectie van onze activiteiten. De meest actuele informatie daarover staat op www.swvam.nl .			
Indicatoren	Om onze opbrengsten op het waarmaken van de ambitie en de doelen te kunnen meten, formuleren we in dit plan een aantal voorlopige indicatoren. Tijdens de implementatie van Perspectief Op School komen we tot het vaststellen van de definitieve indicatoren.			

Bijlage 2 – Externe ontwikkelingen

btw

Sinds de start van passend onderwijs is het btw-vraagstuk een steeds weerkerend onderwerp van gesprek geweest. Het springende punt is dat schoolorganisaties voor de btw vallen onder de onderwijsvrijstellen, samenwerkingsverbanden vallen onder de vrijstelling voor sociaal-culturele instellingen. Wettelijk gezien mogen alleen diensten zonder btw worden doorbelast tussen organisaties die onder dezelfde koepel vallen. Tot voor kort was er sprake van een gedoogsituatie voor detachering van medewerkers voor zover het om werkzaamheden ging die rechtstreeks voortvloeien uit het ondersteuningsplan.

Begin 2022 is gecommuniceerd dat deze situatie niet meer zou mogen. De consequentie hiervan zou zijn wij met ingang van 1 januari 2022 btw verschuldigd zijn over de inhuur van medewerkers van de scholen. Samenwerkingsverbanden krijgen een generieke compensatie in hun bekostiging.

Inmiddels is duidelijk dat detacheringen die een relatie hebben met het onderwijs, toch btw-vrij mogen worden doorberekend. De btw-compensatie in de bekostiging is echter niet teruggedraaid. Hier lopen we een risico: als deze compensatie weer uit de lumpsum wordt gehaald, dalen onze baten. Het gaat hier om een bedrag van ca. € 220.000.

Doelmatige besteding van de reserves

De samenwerkingsverbanden hebben de opdracht om de bovenmatige reserves doelmatig in te zetten. Het vermogen dient een omvang te hebben van niet hoger dan de signaleringswaarde van 3,5% van de totale baten. Op basis van begroting 2024 is dit voor SWVAM een bedrag van € 990.000. Inmiddels is het vermogen afgebouwd, vanaf eind 2024 is er geen sprake meer van bovenmatig vermogen. Verder zorgt het principe van communicerende vaten ervoor dat ook in de toekomst het vermogen niet meer oploopt. Het risico op een volgende korting op onze bekostiging is dus beperkt.

Nieuwe bekostigingsgrondslag lwoo en pro (vanaf 2026)

Momenteel hanteert OCW voor de bekostiging van de samenwerkingsverbanden de werkelijke leerlingaantallen op teldatum t-1 en de deelnamepercentages lwoo en pro op 1 oktober 2012 (afgezet tegen de werkelijke leerlingaantallen op teldatum t-1).

Naar verwachting zal vanaf 1 januari 2026 nieuwe wetgeving van kracht worden. Deze wetgeving zit momenteel in de voorbereidende fase. Hoe dit precies zal uitpakken is nog niet bekend. Wel is duidelijk dat de bekostigingsgrondslagen voor lwoo niet meer op het niveau van 1 oktober 2012 zullen zijn. De nieuwe grondslag zal bestaan uit twee onderdelen: 23% van het budget wordt omgeslagen naar een bedrag per leerling. 77% wordt toegekend op basis van de sociaal-economische status van de regio. De bekostiging voor praktijkonderwijs wordt uit het stelsel passend onderwijs gehaald. De totale operatie moet voor het Rijk budgetneutraal worden uitgevoerd. Aangezien landelijk de deelname aan het pro hoger is dan op 1 oktober 2012, wordt verwacht dat dit ten koste zal gaan van het lwoo-budget. Hoe dit uitwerkt voor ons samenwerkingsverband is nog niet bekend. Op basis van een zeer voorlopige berekening schatten we in dat de gevolgen beperkt zijn. Wel is bekend dat er sprake zal zijn van een overgangperiode van 5 jaar.

Aangekondigd is dat in november 2023 een tool beschikbaar komt waarmee samenwerkingsverbanden een indicatieve berekening van de consequenties kunnen maken.

Bijlage 3 – Kaders en uitgangspunten

Het ondersteuningsplan 2022-2026 is het uitgangspunt van de meerjarenbegroting. In het voorliggende meerjarenperspectief is uitgegaan van de volgende financiële kaders en uitgangspunten:

Voorzichtigheidsprincipe

De (formele, reële) meerjarenbegroting wordt conservatief opgesteld. Baten of besparingen worden begroot vanaf het moment dat hier zekerheid over is in de vorm van beschikkingen of contracten, lasten of verzwaren direct. Voor nieuw beleid geldt hetzelfde: pas wanneer er sprake is van een besluit wordt dit meegenomen als gegeven.

Realistisch

De meerjarenbegroting bevat een realistische verwachting van de ontwikkeling van leerlingaantallen en deelnamepercentages.

Transparant

Alle uitgangspunten en beleidsmatige afspraken zijn herleidbaar opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gepresenteerd in de notitie.

Meerjarenperspectief

De begroting wordt altijd opgesteld in meerjarenperspectief: de jaarbegroting is de eerste (uitgewerkte) jaarschijf van de meerjarenbegroting.

Allocatiebeleid

In het allocatiebeleid is het schoolmodel de basis. Er wordt gewerkt aan een versterking van de ondersteuning op de vo-scholen. Hier worden structureel en incidenteel middelen voor beschikbaar gesteld. De verdeling van de middelen gebeurt op de volgende manieren:

- vso: leerlingmodel – dit is wettelijk voorgeschreven.
- pro: leerlingmodel – dit is wettelijk voorgeschreven.
- Ondersteuningsmiddelen, lwoo en professionalisering: schoolmodel – de budgetten worden verdeeld op basis van werkelijke, al dan niet gewogen, leerlingaantallen. De grondslagen voor de allocatie zijn als volgt:
 - Budget Basisondersteuning (programma 1): weging leerlingen vmbo bkg : leerlingen mhv = 1,5:1.
 - Budget Leerwegondersteuning vmbo (programma 2b): tot 2019 werden de middelen toegerekend op basis van een vaste verhouding. Vanaf 2020 worden de middelen verdeeld naar rato van het aantal vmbo-leerlingen.
 - Budget Professionalisering (programma 6): weging leerlingen vmbo bkg : leerlingen mhv = 1,5:1.
- Bovenschoolse arrangementen: leerlingmodel – leerlingen nemen op basis van een ondersteuningsbehoefte en/of indicatie deel aan een arrangement.
- Bureau en beleid: expertisemodel – hieronder vallen bestuur en toezicht, organisatie en beleid (inclusief innovaties).

Afgesproken is om het huidige allocatiemodel te evalueren. Deze evaluatie zal eerste helft 2023 plaatsvinden. Mogelijke aanpassingen die hieruit voortvloeien zullen vanaf begrotingsjaar 2024 doorgevoerd.

Resultaat en indexering

De begroting sluit over langere periode gemiddeld met nulresultaat. Het eerste jaar (2024) wordt begroot op het geldende prijspeil. Indexeringen van bekostigingstarieven zijn niet geheel te voorspellen. In het eerste begrotingsjaar houden we rekening met de indexeringen die worden

geadviseerd door de po-raad en de vo-raad. Wanneer er sprake is van tussentijdse meevallers, worden die toegerekend aan de programma's en de uitkering aan de scholen.

Vermogensbeleid / Communicerende vaten

Negatieve resultaten worden ten laste gebracht van het eigen vermogen, positieve resultaten worden daaraan toegevoegd. De resultaatontwikkeling kent een sterke relatie met de ontwikkeling van de deelname vso. Wanneer het eigen vermogen hierdoor komt af te wijken van het gewenste niveau, treedt het volgende mechanisme van communicerende vaten in werking:

- Wanneer het eigen vermogen door een positief exploitatieresultaat boven het minimaal gewenste niveau komt, wordt het overschot op basis van het aantal leerlingen uitgekeerd aan de scholen. De gedachte hierachter is dat, als er minder tlv's worden afgegeven, er meer vraag naar ondersteuning in de reguliere vo-scholen zal zijn.
- Wanneer het eigen vermogen onder het minimaal gewenste niveau komt, wordt de uitkering aan de schoolbesturen lager. De gedachte hierachter is dat het samenwerkingsverband (= de schoolbesturen) gezamenlijk verantwoordelijk is voor het dekkend netwerk, ook financieel.

Risico's

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt de risicoanalyse herijkt. De vastgestelde risico's worden opnieuw doorgerekend en waar nodig komen risico's te vervallen of worden nieuwe risico's toegevoegd.

In de risicoparagraaf wordt een samenvatting gegeven van de geactualiseerde risicoanalyse. Bij het vertalen van de risico's naar de benodigde weerstandscapaciteit (buffervermogen) kan onderscheid worden gemaakt tussen risico's die het samenwerkingsverband moet kunnen dragen en de risico's die worden gedragen door de schoolbesturen.

Prognose populatie-ontwikkeling

Naast deze kaders en uitgangspunten zijn de volgende kwantitatieve uitgangspunten gehanteerd:

- Het totale aantal leerlingen stabiliseert de komende jaren.
- Het deelnamepercentage vso blijft de komende jaren op het niveau van 1 februari 2023. De inhoudelijke onderbouwing is opgenomen in hoofdstuk 4.
- Een stabilisering van de deelname aan pro op het niveau van 1 oktober 2023 (2,03%).

Informatiebronnen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting wordt verder gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen vo per teldatum 1 oktober 2023, zoals opgevraagd bij de scholen en gepubliceerd in de informatieproducten van DUO en de prognoses. De informatieproducten van DUO met de definitieve leerlingaantallen zijn op dit moment nog niet beschikbaar. De leerlingaantallen die in de bekostigingsbeschikkingen worden gehanteerd kunnen dus nog licht afwijken van de aantallen in deze begroting.
- Leerlingaantallen vso per teldatum 1 februari volgens de informatieproducten van DUO.
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OC&W.
- Lopende verplichtingen.
- Actuele ontwikkelingen.

Bijlage 4 – Leerlingen

Deze uitgangspunten leiden tot de volgende ontwikkeling in leerlingaantallen:

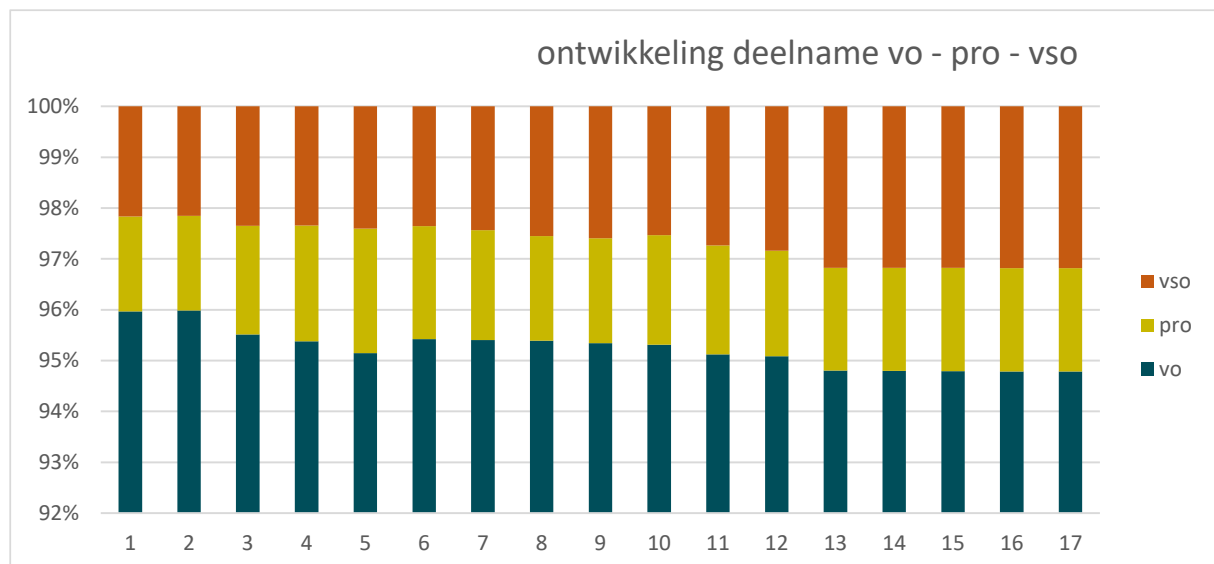
Leerlingen vo	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026	1-10-2027
vo overige	17.058	16.986	16.641	16.474	16.309	16.146	15.984
leerlingen lwoo	2	1	0	0	0	0	0
leerlingen pro	373	361	344	341	338	335	332
Totaal vo	17.433	17.348	16.985	16.815	16.647	16.481	16.316
Nieuwkomers < 1 jr in NL	73	222	312				
lIn uitbestede ged. bekostigd	71	100	123				
Totaal vo	17.471	17.520	17.236	16.815	16.647	16.481	16.316
vso lIn op teldatum							
	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2027
categorie 1 (laag)	423	435	483	478	473	468	463
categorie 2 (midden)	19	20	19	19	19	19	19
categorie 3 (hoog)	35	37	37	37	37	37	37
Totaal vso	477	492	539	534	529	524	519
Deelnamepercentages							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
vo	95,12%	95,08%	94,80%	94,80%	94,79%	94,79%	94,78%
pro	2,14%	2,08%	2,03%	2,03%	2,03%	2,03%	2,03%
vso	2,74%	2,84%	3,17%	3,18%	3,18%	3,18%	3,18%

Enkele toelichtende opmerkingen:

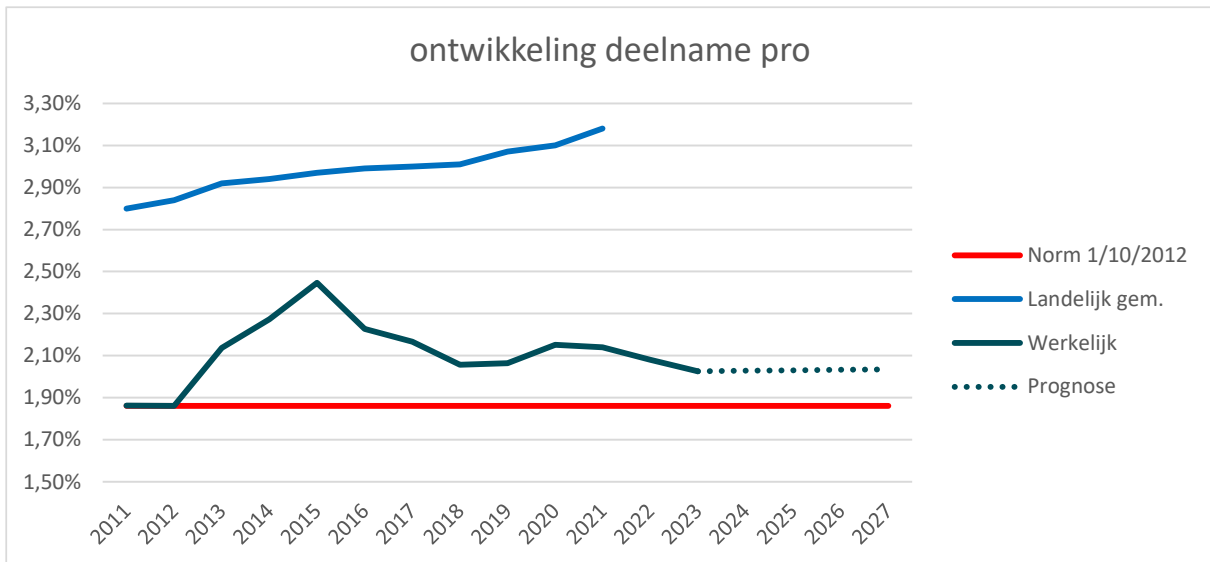
- Nieuwkomers: leerlingen < 1 jaar in NL. Deze leerlingen worden bij het totaal bekostigd, daarom een aftrek
- Leerlingen uitbestede / gedeeltelijk bekostigd: dit zijn leerlingen die (deels) zijn uitbestede. In de berekening van de bekostiging worden deze leerlingen voor 50% afgetrokken.

Beide leerlingaantallen fluctueren sterk en zijn lastig te voorspellen. Daarom wordt in de prognose alleen rekening gehouden met de reguliere leerlingpopulatie.

Het valt op dat de deelname aan het reguliere vo de afgelopen jaren een dalende tendens vertoont.

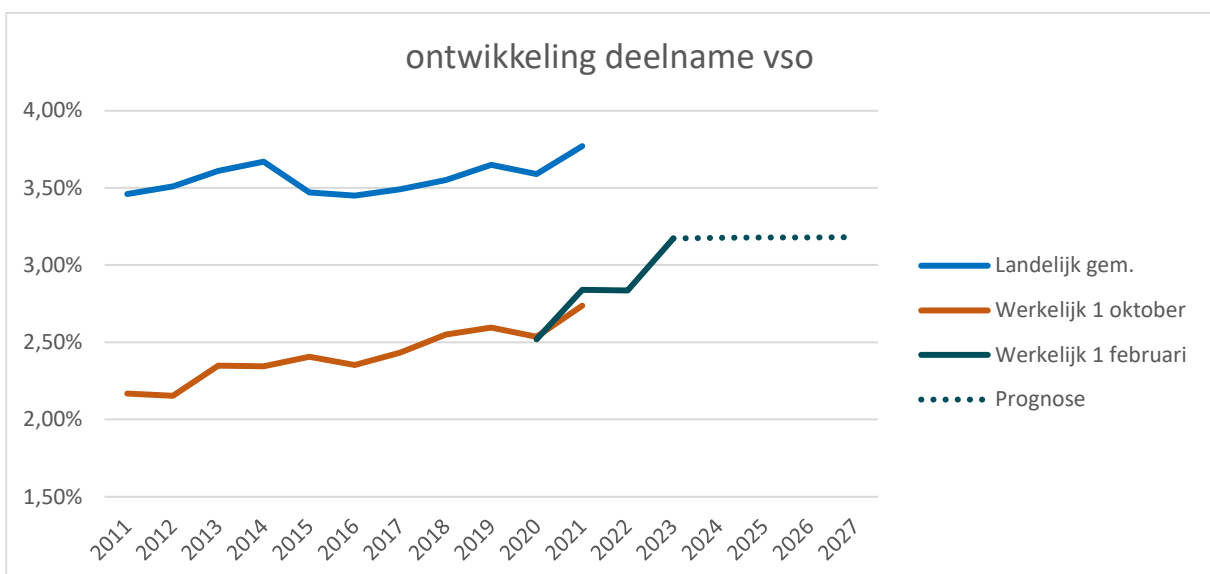
Hieronder is de ontwikkeling van de deelnamepercentages pro en vso grafisch in beeld gebracht, afgezet tegen het landelijk gemiddelde.

De deelname aan pro laat zich lastig voorspellen. Aan de andere kant zijn de fluctuaties de laatste jaren beperkt. Het landelijk gemiddelde is slechts ten dele bruikbaar als indicator. Het deelnamepercentage is afhankelijk van de samenstelling van de leerlingpopulatie. Wel kan gekeken worden naar de tendens van de deelname in het swv ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Daarin zien we dat de stijging van de afgelopen jaren (2020 ten opzichte van 2011) redelijk overeen komt. In de laatste drie jaren zien we een daling, tegen de landelijke trend in. In de prognose gaan we ervan uit dat het deelnamepercentage pro stabiliseert rond het huidige niveau.

De norm 1/10/2012 is relevanter. Dit is het niveau waarop het swv bekostiging van DUO ontvangt. Wanneer de deelname pro zich boven dit niveau bevindt is er relatief minder budget beschikbaar voor de scholen.

Een van de speerpunten in het ondersteuningsplan is de verbetering van de overgang van po naar vo voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Hierin zal ook aandacht worden besteed aan de overstap van po naar pro.

Het deelnamepercentage vso laat door de jaren heen een geleidelijke stijging zien, min of meer parallel aan de landelijke trend. De laatste jaren is er echter sprake van een sterkere stijging. Er is nog weinig doorstroom naar regulier vo. Vanuit het streven naar meer inclusie zal hier de komende jaren veel aandacht voor zijn.

In overleg met de samenwerkingsverbanden po en het vso zijn stappen gezet om de onder-instroom in het vso (met name in het voormalige cluster IV) te stimuleren (s(b)o → vso). De gedachte hierachter is dat, wanneer leerlingen eerder instappen in het vso, een flink aantal leerlingen na 1 of 2 jaar al kan uitstromen naar het reguliere vo. Zo kunnen we ook de gemiddelde verblijfsduur in het VSO bekorten. In 2021-2022 is al stijging van de onder-instroom zichtbaar. Een afslanking van de bovenbouw is nog niet direct zichtbaar.

Verder wordt de beweging ingezet om het vso en het vo dichter bij elkaar te brengen. We zetten acties in om de beschikbare middelen anders in te zetten om meer gespecialiseerde ondersteuning binnen de reguliere scholen te bieden. Vervolgens ontstaat een inverdieneffect: de middelen die nu naar tlv's vso gaan kunnen worden ingezet aan een breed scala van andere arrangementen of interventies binnen het vo. Ook dit zijn activiteiten om tot meer inclusie te kunnen komen.

Het scenario dat hier is geschetst is het eerste streefscenario. Onze ambitie is dat de leerlingen thuisnabij in het reguliere vo hun plek vinden. Dit moet uiteindelijk leiden tot een verminderende aanvraag van tlv's. Op de korte termijn is dit echter geen realistisch scenario. Daarom gaan we uit van gelijkblijvende deelname. Gezien de recente stijging is dat al een stevige opdracht.

Omdat het vooraf bepalen van de effecten van ingezet beleid geen exacte wetenschap is, zijn in de bijlage twee alternatieve scenario's uitgewerkt:

- Pessimistisch scenario: de deelname aan het vso stijgt jaarlijks.
- Optimistisch scenario: de deelname aan het vso daalt jaarlijks vanaf 1 februari 2025..

Bijlage 5 – Onderbouwing van de baten

De baten die van OC&W worden ontvangen, zijn te beschouwen als een lumpsum. Weliswaar wordt in de bekostiging onderscheid gemaakt tussen bekostiging voor lichte en zware ondersteuning, en daarbinnen tussen personeel en materieel, maar dat zegt niets over waaraan de gelden besteed moeten worden, daar zijn de samenwerkingsverbanden vrij in.

Daarnaast ontvangt het swv enkele baten ten behoeve van de programma's, met name in de vorm van gemeentelijke subsidies. Deze worden gepresenteerd onder "geormerkte baten programma's". Deze baten in de programma's zijn als volgt opgebouwd:

Geormerkte baten programma's	2024	2025	2026	2027
Subsidies Schoolmaatschappelijk Werk (P1b)	312.466	312.466	312.466	312.466
Subsidies ISK (P1b)	150.000	150.000	150.000	150.000
Subsidies ISK flexibele in- en uitstroom (P1b)	47.900	47.900	47.900	47.900
Subsidie verlengde lesdag NT2 (P1b)	113.700	113.700	113.700	113.700
Subsidie stimulering NT2 Amstelland (P1b)				
VSV plusmiddelen (P1c)	177.617	177.617	177.617	177.617
Programmageden VSV-convenant 2016-20 (P1c)	11.000	11.000	11.000	11.000
Subsidie Regeling begaafde leerlingen po en vo (P1b)	200.922	200.922	0	0
Totaal geormerkte baten programma's	1.013.605	1.013.605	812.683	812.683

De lumpsum en de overige baten zijn als volgt opgebouwd:

Baten	2024	2025	2026	2027
lichte ondersteuning algemeen	2.092.588	2.041.534	2.021.137	2.000.983
lichte ondersteuning lwoo	9.673.382	9.437.377	9.343.088	9.249.921
lichte ondersteuning pro	1.847.551	1.802.476	1.784.467	1.766.673
zware ondersteuning	13.957.345	13.616.824	13.480.777	13.346.350
Lumpsum rijksbijdragen	27.570.866	26.898.211	26.629.469	26.363.926
overige baten	0	0	0	0
baten programma's	1.013.605	1.013.605	812.683	812.683
Totale baten	28.584.471	27.911.816	27.442.152	27.176.609

De baten voor lichte en zware ondersteuning zijn gebaseerd op een vast bedrag per leerling. Voor lichte ondersteuning is dit € 115,63, voor zware ondersteuning € 783,25.

De baten voor lwoo en pro worden vastgesteld op basis van het deelnamepercentage per 1 oktober 2012 (resp. 9,74% en 1,86%). Dit deelnamepercentage wordt vermenigvuldigd met het totaal aantal leerlingen vo op 1 oktober t-1. Het aldus berekende genormeerde aantal lwoo- en pro-leerlingen wordt vermenigvuldigd met het daarvoor geldende tarief (€ 5.487).

De aangekondigde aanpassing van de grondslag wordt verwacht op 1 januari 2026. Het is nog niet bekend hoe de nieuwe berekening eruit zal zien. Daarom is in de meerjarenbegroting ook voor de periode vanaf 2026 nog met de huidige bekostigingssystematiek gerekend.

Bijlage 6 – Onderbouwing van de lasten

In deze paragraaf worden de programma's toegelicht, en de inzet van personeel ten behoeve van de diverse programma's.

Inzet personeel

Het swv maakt bij een aantal programma's gebruik van personele inzet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar:

- Eigen personeel – dit personeel is in dienst van het swv. Voor dit personeel heeft het swv de reguliere werkgeversverplichtingen.
- Detacheringen (personeel van scholen) – dit personeel is in dienst bij (een van) de scholen en wordt gedetacheerd bij het swv of op urenbasis ingehuurd. Met ingang van 2022 is hierop btw verschuldigd.
- Extern ingehuurd – personeel dat niet in eigen dienst is en niet ingehuurd kan worden bij een van de scholen, wordt elders ingehuurd.

In onderstaand overzicht worden de kosten gespecificeerd en wordt de inzet verdeeld naar de diverse programma's. In de overzichten per programma worden deze bedragen zichtbaar.

Omschrijving	Totaal		P3 - kwaliteit		P4 - samenhang o-z		P5a - Regioloket		P5b - Best., Toez., Org	
	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€	fte	€
<i>Eigen personeel</i>										
Bestuur, secretariaat	2,60	306.000			0,60	76.600	0,60	70.000	1,40	159.400
Regioloket	2,60	314.000	0,40	52.000	0,10	13.143	2,10	248.857		
Totaal eigen personeel	5,20	620.000	0,40	52.000	0,70	89.743	2,70	318.857	1,40	159.400
<i>Detacheringen</i>										
Orthopedagoog	0,21	26.000					0,21	26.000		
Doorstroomcoördinator	0,60	55.000					0,60	55.000		
Consulent passend onderwijs	0,60	69.000			0,20	24.000	0,40	45.000		
Totaal personeel van scholen	1,41	150.000	0,00	0	0,20	24.000	1,21	126.000	0,00	0
Totaal personeel	6,61	770.000	0,40	52.000	0,90	113.743	3,91	444.857	1,40	159.400

De formatie van het regioloket is in de loop van 2023 uitgebreid met een inclusiecoördinator (0,6 fte). In de komende jaren worden geen veranderingen in de benodigde formatie verwacht.

Programma's

In het kader van het nieuwe ondersteuningsplan is goed gekeken naar de programmatische indeling van de meerjarenbegroting. We hebben ervoor gekozen om de indeling grondig te veranderen. Het nieuwe ondersteuningsplan is onderverdeeld in vier focusgebieden:

- Focus 1 – Leerling
- Focus 2 – Professionaliteit
- Focus 3 – Kwaliteit
- Focus 4 – Samenhang onderwijs en jeugdzorg

In de meerjarenbegroting zijn dit de vier hoofdprogramma's, aangevuld met het programma interne organisatie.

Programma 1 – Leerling (Focus 1)

Binnen Focus 1 onderscheiden we vier hoofdgebieden:

- a. Leren binnen de basisondersteuning
- b. Leren met extra ondersteuning
- c. Leren met gespecialiseerde ondersteuning
- d. Leren bij langdurig verzuim en thuiszitten

Hoofdgebied d. wordt in deze meerjarenbegroting niet meegenomen. De kosten van dit gebied komen tot uitdrukking in tlv's en arrangementen onder b. en c.

Het overgrote deel van onze middelen zetten we in op dit focusgebied, en wel als volgt:

Programma 1 - Leerling (Focus 1)	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Pr. 1a - Leren binnen de basisondersteuning	16.903.802	15.831.095	15.626.531	15.425.127	
Pr. 1b - Leren met extra ondersteuning	1.277.454	1.277.454	1.076.532	1.076.532	
Pr. 1c - Leren met gespecialiseerde ondersteuning	8.963.685	8.892.402	8.821.119	8.749.837	
Totaal programma 1 - Leerling (Focus 1)	27.144.941	26.000.951	25.524.182	25.251.495	

In de volgende alinea's wordt de opbouw van deze bedragen toegelicht.

Programma 1a – Leren binnen de basisondersteuning

In het ondersteuningsplan vatten we het begrip basisondersteuning breed op. We brengen hier de volgende onderdelen in onder:

- De ondersteuning die op de reguliere vo-scholen wordt geboden met o.a. de ondersteuningsmiddelen die de scholen van het swv ontvangen.
- De ondersteuning op het vmbo, vanuit het voormalige lwoo-budget.
- De ondersteuning op de pro-scholen, op basis van de toegekende tlv's.
- De ondersteunende vo+ arrangementen.

Programma 1a.1 – Basisondersteuning

Basisondersteuning wordt in principe bekostigd uit de reguliere middelen (basisbekostiging) van de vo-scholen. Bestuurlijk streeft het samenwerkingsverband naar een zo hoog mogelijk niveau van basisondersteuning op alle scholen.

Om het niveau van basisondersteuning te verhogen hebben de scholen een trajectvoorziening ingericht. Door de trajectvoorzieningen nemen ook leerlingen met ondersteuningsvragen deel aan de reguliere lessen. Het budget voor deze voorziening wordt over de scholen verdeeld op basis van het totaal aantal leerlingen, waarbij een weging wordt toegepast. Hierbij worden mavo/havo/vwo-

leerlingen geteld als 1 en vmbo b/k/g en pro-leerlingen als 1,5. In 2023 wordt onderzoek gedaan dat mogelijk kan leiden tot een actualisatie van deze verdeling.

Het budget bestaat uit een basisbudget en een aanvulling/korting volgens het principe van communicerende vaten.

Op basis van de toegezegde ondersteuningsbekostiging beschrijft de school het school-ondersteuningsprofiel en het daaruit afgeleide actieplan. Deze worden besproken met het swv in de voorjaarsronde. Achteraf vindt verantwoording plaats over de realisatie van de plannen, via de reguliere kwaliteitsmonitor. Hiermee krijgt het swv inzicht in de mate waarin de gestelde doelen zijn bereikt en het dekkende ondersteuningsaanbod wordt gerealiseerd. Sinds kort wordt hiervoor gebruik gemaakt van Perspectief op School. Hiermee is het inzicht in de actuele data vergroot.

De verdeling van de middelen per school, op basis van de aantallen leerlingen per 1 oktober 2023 (conform de opgaven van de scholen), is opgenomen in bijlage 7. De definitieve berekening wordt begin januari 2024 gemaakt, op basis van de data van DUO.

Programma 1a.2 – Ondersteuning vmbo

Het swv heeft gekozen om gebruik te maken van de mogelijkheid om eigen beleid te ontwikkelen inzake lwoo (“opting out”). Gekozen is voor de variant “populatiebekostiging”. Sinds 2020 is het budget lwoo gelijkgesteld aan het budget dat het swv van DUO ontvangt.

De verdeling van dit budget vindt plaats op basis van het aantal vmbo-leerlingen op teldatum. Door deze aanpassing ontstaan herverdeeffecten. Met name Panta Rhei zou er met deze verdeling fors op achteruit gaan. Daarom is afgesproken dat Panta Rhei in de periode 2020-2024 jaarlijks € 40.000 minder ontvangt, waarna het verschil wordt bevroren (totaal € 359.919). Dit verschil komt voor 50% ten laste van de andere vmbo-scholen en voor 50% ten laste van het swv. In bijlage 7 is hier een uitgebreide toelichting op geschreven, inclusief de verdeling per school. Op basis van de conclusies uit het onderzoek dat in 2023 is gehouden wordt de verdeling niet aangepast.

Wanneer de landelijke overheid een nieuwe bekostigingssystematiek vaststelt (per 1 januari 2026) kan dit gevolgen hebben voor de gemaakte afspraken over de verdeling van middelen binnen het swv.

Programma 1a.3 – Ondersteuning praktijkonderwijs

Het aantal leerlingen met een tlv pro wordt vermenigvuldigd met een vast bedrag per leerling. De uitvoering van de bekostiging wordt gedaan door DUO. Het swv loopt een risico als het deelnamepercentage hoger is dan dat per 1 oktober 2012 (1,86%). Er blijven dan minder middelen over voor eigen beleid. De afgelopen periode is het deelnamepercentage pro eerst gestegen en vervolgens weer wat gedaald. In de meerjarenbegroting is de deelname aan pro stabiel verondersteld op 2,03%. Zie ook de analyse in bijlage 3.

Programma 1a.4 – Ondersteuning tijdelijk

De tijdelijke ondersteuning bestond tot voor kort uit de vo+ arrangementen. Deze arrangementen werden gerealiseerd in scholen in naburige samenwerkingsverbanden (Zuid-Kennemerland en Amsterdam). Op dit moment is er sprake van een gedeeltelijke verschuiving “van buiten naar binnen”. Voorbeelden zijn de 10-14 voorzieningen die door HVC en Yuverta worden verkend. Hiervoor is in de begroting een stelpost opgenomen. We zullen de komende jaren een verschuiving zien van vo+ arrangementen naar arrangementen in de regio. Het totale budget blijft gelijk. Deze ontwikkeling pas in de ambitie van SWVAM om op termijn een eigen dekkend netwerk van ondersteuning te hebben.

De totale lasten van programma 1a zijn als volgt opgebouwd:

Pr. 1a - Leren binnen de basisondersteuning	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Pr. 1a.1 Basisondersteuning					
Ondersteuning op de vo-scholen - basisbudget	4.766.065	4.649.786	4.603.330	4.557.426	
Ondersteuning op de vo-scholen - extra budget	-217.386	-920.527	-967.062	-1.012.113	
Totaal pr. 1a.1 Basisondersteuning	4.548.679	3.729.260	3.636.268	3.545.313	schoolmodel
Pr. 1a.2 Ondersteuning vmbo					
Budget populatiebesteding vmbo	9.673.382	9.437.377	9.343.088	9.249.921	
Suppletie-regeling Panta Rhei	139.992	139.992	139.992	139.992	
Totaal pr. 1a.2 Ondersteuning vmbo	9.813.374	9.577.369	9.483.080	9.389.913	schoolmodel
Pr. 1a.3 Ondersteuning praktijkonderwijs	1.981.749	1.964.466	1.947.184	1.929.901	tlv's
Pr. 1a.4 Ondersteuning tijdelijk					
10-14 voorzieningen	100.000	100.000	100.000	100.000	HVC en Yuverta, stelpost
Inzet BPO op Apollo	45.000	45.000	45.000	45.000	structureel
Trajecten op locaties buiten regio SWVAM	415.000	415.000	415.000	415.000	vo+
Pr. 1a.4 Ondersteuning tijdelijk	560.000	560.000	560.000	560.000	verschuiving van buiten naar bi
Totaal programma 1a	16.903.802	15.831.095	15.626.531	15.425.127	

Programma 1b – Leren met extra ondersteuning

Schoolmaatschappelijk werk

Op alle scholen worden vormen van schoolmaatschappelijk werk aangeboden. De gemeente Haarlemmermeer en de Amstellandgemeenten stellen middelen voor beschikbaar. Het SMW wordt uitgevoerd op basis van co-financiering. Het samenwerkingsverband bekostigt de andere helft van het budget.

In Amstelland is een permanent aanbod, waarin het mandaat voor doorverwijzing naar segment B bij het SMW is gelegd.

nieuwkomers (ISK) flexibele in- en uitstroom

In het swv is sprake van een schommelend, maar gemiddeld groeiend aantal nieuwkomers. Veel van deze leerlingen gaan naar de ISK's en hebben een extra ondersteuningsbehoefte. Zowel in Amstelland (Panta Rhei) als in de Haarlemmermeer (Hoofdvaart College) worden deze leerlingen flexibel opgevangen, om zo de overgang naar het reguliere onderwijs te versoepelen. Tevens biedt deze aanpak ruimte om de onregelmatige instroom van leerlingen op te vangen en niet te werken met een wachtlijst. In totaal is hiervoor een budget van € 200.000 gereserveerd. De bekostiging moet plaatsvinden op basis van een cofinanciering met de gemeenten (50/50). In de samenwerking met de gemeenten werken we aan het, voor langere termijn, herformuleren van het nieuwkomersbeleid en de wijze waarop het onderwijs aan deze leerlingen het beste georganiseerd en bekostigd kan worden.

Verlengde lesdag NT2

Vanuit het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) Haarlemmermeer is met ingang van 2019 € 100.000 beschikbaar gesteld voor NT2-onderwijs aan leerlingen met een achterstand in de Nederlandse taal. Dit betreffen kinderen van statushouders, arbeidsmigranten en expats. De scholen geven hier zelf invulling aan. De regie ligt in handen van de ISK bij het Hoofdvaart College.

In de subregio Amstelland was er sprake van een driejarige stimuleringssubsidie om ondersteuning aan nieuwkomers via NT2-onderwijs een impuls te geven, in cofinanciering met de vier gemeenten.

De subsidieperiode is afgelopen, SWVAM reserveert structureel een budget van € 100.000 voor de doorontwikkeling van de ondersteuning aan nieuwkomers, met name gericht op leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Project Begaafde leerlingen

In 2023 is een nieuwe subsidieregeling voor begaafde leerlingen gepubliceerd, met een looptijd 2023-2025. Voor 1 oktober 2023 moesten de samenwerkingsverbanden hun aanvraag indienen. Dit hebben we gedaan, in samenwerking met de samenwerkingsverbanden po. We zijn nog in afwachting van de toekenning. In de regeling wordt het principe van cofinanciering gehanteerd.

Digibende

Het arrangement Digibende is gericht op (potentiële) thuiszitters. Het project wordt gerealiseerd in cofinanciering met de gemeente Amstelveen. Inmiddels heeft het arrangement een structurele status. Bij de start was de intentie dat na de projectfase opnieuw zou worden bekeken hoe de financiering voor het onderwijsdeel kan worden ingepast in het schoolmodel. Met het project wordt ingezet op de speerpunten thuiszitters en samenwerking onderwijs-jeugdhulp.

In onderstaand overzicht zijn de totale lasten van programma 1b opgenomen. Daar staan subsidies tegenover.

Pr. 1b - Leren met extra ondersteuning	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Schoolmaatschappelijk werk	624.932	624.932	624.932	624.932	
ISK Haarlemmermeer	150.000	150.000	150.000	150.000	
ISK flexibele in- en uitstroom	47.900	47.900	47.900	47.900	
Verlengde lesdag NT2	113.700	113.700	113.700	113.700	
NT2 Amstelland	0	0	0	0	
Project begaafde leerlingen	200.922	200.922	0	0	
Digibende	140.000	140.000	140.000	140.000	
Totaal pr. 1b - Leren met extra ondersteuning	1.277.454	1.277.454	1.076.532	1.076.532	
Subsidie SMW Haarlemmermeer	104.786	104.786	104.786	104.786	50%, swv 50%
Subsidie SMW Amstelveen	207.680	207.680	207.680	207.680	50%, swv 50%
Subsidie ISK Haarlemmermeer	150.000	150.000	150.000	150.000	
Subsidie ISK flexibele in- en uitstroom H'meer	47.900	47.900	47.900	47.900	50%, swv 50%
Subsidie ISK flexibele in- en uitstroom Amstelveen					50% direct PR, swv 50%
Subsidie verlengde lesdag NT2 Haarlemmermeer	113.700	113.700	113.700	113.700	GOAB middelen
Subsidie begaafde leerlingen OCW	200.922	200.922	0	0	
Totaal baten programma 1b	824.988	824.988	624.066	624.066	
Totaal pr. 1b - Leren met extra ondersteuning (netto)	452.466	452.466	452.466	452.466	

Programma 1c – Leren met gespecialiseerde ondersteuning

Het grootste deel van de lasten van programma 1c wordt bepaald door het aantal toelaatbaarheidsverklaringen dat het swv heeft afgegeven. Naast de reguliere bekostiging op de teldatum (nu 1 februari) dient het swv de bovenmatige groei te bekostigen, conform de vangnetregeling die is opgenomen in het ondersteuningsplan. In de begroting is een aanname gedaan van 7 leerlingen. Het swv is wettelijk verplicht om bij tussentijdse groei naast de ondersteuningsbekostiging ook de basisbekostiging over te dragen aan de vso-scholen.

Naast de tlv's bekostigt het swv de volgende extra zaken binnen de setting van de vso-instellingen:

Brede ondersteuning

Sinds 2018 is structureel budget beschikbaar gesteld voor het inrichten van vso-arrangementen en de samenwerking hiermee met de vo-scholen, op het gebied van symbiose. Deze manier van werken komt

in de plaats van Top-Stop, ATOS en School2Care. Door dit nu bij het Altra College Haarlemmermeer onder één dak te brengen, wordt versnippering voorkomen. Voor de inrichting van deze ondersteuning, zijn we in 2018-2020 gestart met een ontwikkelbudget. Dit is omgezet in een structurele beschikking van 100.000 per jaar voor innovaties op het snijvlak van vo en vso.

Perspectieftrajecten (voorheen +Works)

Jaarlijks ontvangt het swv van de stadsregio Amsterdam een subsidie van € 190.500 uit de vsv-middelen (Voortijdig School Verlaten). Hieruit worden de Perspectieftrajecten bekostigd, dit wordt uitgevoerd door Altra.

Rea-college

Het Rea college is een voorziening die is gekoppeld aan Heliomare. Bekostiging voor deze trajecten loopt via het UWV vanaf 18 jaar. Met de gemeentes, het NOVA College en SWVAM is afgesproken de bekostiging met elkaar te delen, voor de enkele leerling die dit maatwerktraject onder de 18 jaar volgt. De toeleiding loopt via het Regioloket.

Het budget van programma 1c is als volgt opgebouwd:

Pr. 1c Leren met gespecialiseerde ondersteuning	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
afdracht teldatum	8.496.068	8.424.785	8.353.502	8.282.220	
Vangnetregeling bovenmatige groei vso	140.000	140.000	140.000	140.000	aanname: 7 leerlingen
Totaal afdracht vso	8.636.068	8.564.785	8.493.502	8.422.220	tlv's
Brede ondersteuning (Altra)	100.000	100.000	100.000	100.000	
Perspectieftrajecten					voorheen +Works
Totale kosten	188.617	188.617	188.617	188.617	
Af: VSV-subsidie via Stadsregio A'dam	177.617	177.617	177.617	177.617	B-deel
Af: Programmagelden VSV-convenant 2016-20	11.000	11.000	11.000	11.000	A-deel
Totaal perspectieftrajecten (netto)	0	0	0	0	
Rea-college	39.000	39.000	39.000	39.000	3 x € 13.000
Totaal pr. 1c - Leren met gespec. onderst. (bruto)	8.963.685	8.892.402	8.821.119	8.749.837	
Totaal pr. 1c - Leren met gespec. onderst. (netto)	8.775.068	8.703.785	8.632.502	8.561.220	

Samenwerking met Altra College Haarlemmermeer

ACH heeft een bijzondere positie binnen ons samenwerkingsverband. Allereerst uiteraard omdat deze vso-locatie een voorziening binnen onze regio is. Daarnaast levert Altra namens het swv de volgende extra zaken:

- Vso-symbiose (programma 4)
- perspectieftrajecten: het swv krijgt middelen vanuit het vsv-convenant. Hiervoor is een voorziening ingericht bij Altra.
- Doorstroomcoördinator: vanuit Altra wordt een doorstroomcoördinator gedetacheerd bij het regioloket van het swv. Deze doorstroomcoördinator draagt bij aan een zo kort mogelijke verblijfsduur in het vso.

Programma 2 – Professionaliteit (Focus 2)

Professionalisering

Het swv investeert in het versterken van de deskundigheid van het personeel op de scholen op het gebied van Passend Onderwijs. Het opbouwen van kennis en expertise en dat vervolgens in het werken met leerlingen te zien gebeuren, vraagt nog veel tijd en inspanning. Daarom maken we hier een apart focusgebied van. De komende jaren handhaven we daarvoor de professionaliseringsmiddelen voor de scholen.

De verdeling van de middelen over de scholen gebeurt volgens de criteria voor de verdeling van het ondersteuningsbudget in Programma 1 (zie de bijlage). De scholen geven voorafgaand aan het schooljaar aan het samenwerkingsverband aan, op welke manier dit professionaliseringsbudget wordt ingezet. Aan het einde van het schooljaar wordt, middels het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband, door de scholen verantwoording afgelegd over de opbrengst van de inzet van deze middelen.

In 2023 en 2024 wordt jaarlijks een extra budget (€ 250.000) opgenomen voor een extra impuls, gericht op inclusie, door professionalisering van mentoren en docenten.

Diverse projecten

Voor onderzoek, projecten, implementeren van nieuwe ontwikkelingen en dergelijke is structureel een budget beschikbaar van € 50.000.

Toelichting bij beleidsmatige impulsen en nieuw beleid Ondersteuningsplan 2022-2026

Onderweg naar meer inclusie, zijn we al begonnen met een aantal initiatieven om meer diversiteit aan te brengen in ons dekkend aanbod. Globaal genomen gaat het daarbij om de volgende ontwikkelingen:

1. de doorontwikkeling van het vso; (nog vooral geconcretiseerd voor Altra, maar voor de overige VSO's komt dit er aan);
2. de verbrede inzet van de vso-expertise (van Altra) binnen het VO;
3. meer ruimte voor maatwerkarrangementen; dit kunnen individuele arrangementen voor extra ondersteuning op school zijn, maar ook onderwijszorgarrangementen (hiervoor wordt nieuw beleid gemaakt door meerdere samenwerkingsverbanden met de gemeenten);
4. langdurige versterking van basisondersteuning voor bepaalde doelgroepen; met name noemen we hier leerlingen met een ondersteuningsvraag rond begaafdheid, nieuwkomers en leerlingen in een kwetsbare positie.
5. Verdere verkenning met de gemeenten en de twee PO samenwerkingsverbanden in de regio van het huidige en gewenste aanbod van onderwijszorgarrangementen. Waar nodig zullen nieuwe onderwijszorgarrangementen wordt gecreëerd. Dat kunnen zowel individuele als groepsgerichte arrangementen zijn.

De impulsmiddelen hebben een tijdelijk karakter. Een impuls is bedoeld om ontwikkelingen te starten, zodat ze na de ontwikkelfase structureel kunnen worden ingebed binnen de reguliere budgetten. Zo ontstaat er ruimte voor andere nieuwe ontwikkelingen.

Programma 2 - Professionaliteit (Focus 2)	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Professionaliseringsbudget	500.000	500.000	500.000	500.000	
Extra impuls professionalisering mentoren en docenten	250.000	0	0	0	gericht op inclusie
Diverse projecten	50.000	50.000	50.000	50.000	
Nieuw beleid	500.000	300.000	300.000	300.000	pilots en proeftuinen, oza
Personeel	0	0	0	0	
Totaal programma 2 - Professionalisering (Focus 2)	1.300.000	850.000	850.000	850.000	

Programma 3 – Kwaliteit (Focus 3)

Het kwaliteitsbeleid wordt vorm gegeven onder regie van een van onze medewerkers. Als ondersteunende tool gebruiken er Perspectief op school.

Programma 3 - Kwaliteit (Focus 3)	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Eigen personeel	52.000	52.000	52.000	52.000	
Perspectief op school	27.500	27.500	27.500	27.500	
Totaal programma 3 - Kwaliteit (Focus 3)	79.500	79.500	79.500	79.500	

Programma 4 – Samenhang onderwijs en jeugdzorg (Focus 4)

Programma 4 kent op dit moment vooral personele inzet in het kader van het overleg dat met gemeente en jeugdzorg wordt gevoerd. Op termijn worden hier mogelijk ook onderwijs-zorgarrangementen als perspectieftrajecten (vsv), Rea-college en Digibende aan toegevoegd.

Programma 4 - Samenhang onderwijs en jeugdzorg (Focus 4)	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Eigen personeel	89.743	89.743	89.743	89.743	
Detacheringen	24.000	24.000	24.000	24.000	
Totaal programma 4 - Samenhang onderwijs en jeugdzorg	113.743	113.743	113.743	113.743	

Programma 5 – Interne organisatie

De interne organisatie van het samenwerkingsverband bestaat uit twee onderdelen:

- Regioloket
- Bestuur, toezicht en organisatie

Programma 5a – Regioloket

Het regioloket biedt toegang tot aanbieders van ondersteuningsarrangementen en verzorgt de toewijzing en de monitoring. Het loket heeft de volgende taken:

- Toekennen en monitoren van arrangementen (incl. tlvs pro en vso)
- Adviseren van scholen en ouders
- Beleidsmatig adviseren van directie/bestuur

Voor een goed inzicht wordt gemonitord hoeveel aanvragen er door iedere school worden gedaan bij het regioloket en hoeveel er daarvan worden toegekend. Inmiddels is TOP dossier volledig operationeel. Deels kunnen hieruit al monitorgegevens gehaald worden. Voor een volledig ingerichte monitoring gaan we het platform Perspectief Op School gebruiken. Dit platform biedt ons ook de mogelijkheid om de kwaliteitsgesprekken met de scholen te ondersteunen.

Programma 5b - Bestuur, toezicht en organisatie

Het programma Bestuur, toezicht en organisatie omvat de activiteiten van bestuur, directie, toezicht, beheer en administratie. In 2024 is eenmalig rekening gehouden met de kosten van verhuizing van het bureau van het samenwerkingsverband.

Het budget voor de interne organisatie is als volgt opgebouwd:

Programma 5 - Interne organisatie	2024	2025	2026	2027	Opmerkingen
Pr. 5a - Regioloket					
Eigen personeel	318.857	318.857	318.857	318.857	
Detacheringen	126.000	126.000	126.000	126.000	incl doorstroomcoördinator
Overige lasten	50.000	50.000	50.000	50.000	pi-research, TOP dossier
Totaal pr. 5a - Regioloket	494.857	494.857	494.857	494.857	
Programma 5b - Bestuur, toezicht en organisatie					
Personeel	159.400	159.400	159.400	159.400	
Controller	30.000	30.000	30.000	30.000	
Onafhankelijk voorzitter	5.000	5.000	5.000	5.000	
Afschrijvingen	6.000	6.000	6.000	6.000	
Huisvesting	85.200	65.200	65.200	65.200	
Administratie en beheer	29.300	29.300	29.300	29.300	
Communicatie	12.500	12.500	12.500	12.500	
Accountantskosten	16.408	16.408	16.408	16.408	
Ondersteuningsplanraad	22.500	22.500	22.500	22.500	
ICT	25.000	25.000	25.000	25.000	
Budget voor diverse activiteiten en/of inzet	25.000	25.000	25.000	25.000	
Totaal pr. 5b - Bestuur, toezicht en organisatie	416.308	396.308	396.308	396.308	
Totaal programma 5 - Interne organisatie	911.165	891.165	891.165	891.165	

Bijlage 7 – Samenvatting risicoanalyse 2021

In het najaar van 2021 is een nieuwe uitgebreide risicoanalyse gehouden. In deze bijlage wordt hier een samenvatting van gegeven. In hoofdstuk 4 wordt de actuele stand van zaken van het risicomangement gegeven.

Risico's

De risicoanalyse, uitgevoerd met 19 deelnemers vanuit de organisatie, leidt tot een top 10 aan risico's. Deze 10 risico's worden door de vertegenwoordigers van de organisatie, kijkend naar de kans dat ze zich voor kunnen doen en de impact die ze dan zullen hebben, het hoogst ingeschat.

Risico top 10			
1	OO	Er zijn wachtlijsten.	15,7
2	FB	(Incidentele) baten en/of gemeentelijke subsidies worden beëindigd.	15,6
3	OO	Het aannamebeleid van vso-instellingen buiten ons swv leidt tot meer aanmeldingen bij onze eigen vso's.	13,4
4	BO	Mogelijk wispelturig overheidsbeleid leidt tot onzekerheid over het beleid en/of de bekostiging van het swv.	12,6
5	FB	Landelijke wijzigingen in bekostiging (vereenvoudiging en/of lwoo-pro) leiden tot een aanzienlijke daling van de baten.	12,4
6	OO	Passend onderwijs is nog onvoldoende geland bij de leraren, het hangt nog te veel bij directeuren en/of ib-ers of zorgcoördinatoren.	11,3
7	OO	De afstemming tussen onderwijs en zorg loopt moeizaam/is ontoereikend.	11,1
8	OO	Procedures zijn te lang waardoor extra ondersteuning niet tijdig beschikbaar is voor de leerling.	11,1
9	FB	De ontwikkeling van het aantal leerlingen wordt in meerjarenperspectief verkeerd ingeschat.	10,3
10	BO	Er is geen beleid voor uitval van sleutelfunctionarissen.	10,2

Een groot aantal risico's raakt de ondersteuningsprocessen binnen de scholen (1, 2, 3¹, 6, 7, 8). Het swv kan hierin faciliterend en ondersteunend zijn, maar vooral de scholen moeten ermee aan de slag. Daarnaast is hier het onderscheid tussen operationele en meer strategische risico's aan de orde. Risico's met een strategische component horen thuis bij de directeur-bestuurder (en ter toetsing in de rapportage aan de raad van toezicht) en op de agenda van het bestuurlijk overleg. Operationele risico's kunnen worden besproken in het directeurenoverleg, het zorgcoördinatorenoverleg of het stafoverleg. Overigens is de grens tussen deze categorieën niet altijd eenduidig te trekken.

We rubriceren de risico's als volgt.

- ❖ Strategische risico's: de risico's 2, 3, 4 en 5;
- ❖ Operationele risico's voor het reguliere vo: de risico's 6 en 7;
- ❖ Operationele risico's voor het swv: de risico's 1, 7, 8, 9 en 10.

Een groot aantal van de geïdentificeerde risico's kan dus alleen beheerst worden in de samenwerking. Dit benadrukt de centrale rol van de scholen en de schoolbesturen in de oplossing. Het bureau van het swv kan hier een stimulerende en coördinerende rol in spelen, maar de scholen zijn aan zet.

De opdracht voor de scholen is groot. Dit wordt versterkt doordat de komende jaren in het kader van het bestedingsplan bovenmatig vermogen een aantal beleidsintensivering wordt ingezet. In dit kader is het belangrijk dat in de plannen concreet wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is en van wie wat wordt verwacht. In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs wordt al veel inspanning geleverd door de scholen. Het swv zal moeten borgen en bewaken dat scholen hierdoor de opdracht vanuit het swv niet (deels) uit het oog verliezen, maar juist een combinatie proberen te zoeken tussen passend onderwijs en de opdracht vanuit het Nationaal Programma Onderwijs.

Een aantal van de risico's uit de top tien in dit rapport was ook in de risicoanalyse in 2018 benoemd als belangrijk risico. Eén van de grootste risico destijds was het moeizame verloop van de afstemming

¹ Risico 3 maakt standaard geen onderdeel uit van de risicolijst, maar is in overleg met de directeur bestuurder toegevoegd alvorens de lijst uit te zetten.

tussen onderwijs en zorg (gemeenten), waardoor eenzijdig wordt gearrangeerd met onderwijsmiddelen of de leerling krijgt niet wat hij/zij nodig heeft. Dit risico staat nu op nummer 7. Als risico 4 was genoemd: Passend onderwijs daalt onvoldoende in de scholen. Het blijft 'hangen' bij directeuren en/of zorgcoördinatoren. Hierdoor blijft de realisatie achter. Ook dit risico is opnieuw benoemd als risico 6. Hierin lijkt in 3 jaar tijd weinig vooruitgang geboekt. Als we met de blik anno 2021 kijken naar de risicoanalyse 2018 zien we wel een doorontwikkeling: een aantal in 2018 in de top 12 benoemde risico's zijn in 2021 niet langer actueel.

Beheersmaatregelen

In werksessies is veel tijd genomen voor het bespreken van de uitkomsten van de risicolijsten, zowel de algemene top 10 als die van de eigen geleding en de overeenkomsten en verschillen hiertussen. Hierdoor zijn de beheersmaatregelen nog slechts in aanzet en beperkt in aantal geformuleerd. Dit behoeft nadrukkelijk een vervolg om zo te komen tot effectieve en efficiënte beheersmaatregelen. En ook daarvoor geldt dat in de praktijk duidelijk zal worden of de (uiteindelijk) gekozen beheersmaatregelen het beoogde effect hebben of dat bijsturing noodzakelijk is. En dit onderstreept op zijn beurt de noodzaak risicomangement cyclisch in te steken. Anderzijds stellen we ook vast dat in de werksessies bepaalde maatregelen benoemd zijn, die goed aansluiten op nu gedetecteerde risico's. We adviseren het swv concreet nader te formuleren wat de nieuwe maatregelen op moeten leveren, wie daar welk aandeel aan moet leveren en hoe de voortgang gemonitord gaat worden.

Wat we op basis van deze risicoanalyse (opnieuw, en niet alleen voor swv vo Amstelland en de Meerlanden) moeten vaststellen is dat het functioneren van samenwerkingsverbanden passend onderwijs en het realiseren van passend onderwijs in al zijn facetten een complexe opdracht is. Het meest gecompliceerd in onderlinge verhoudingen tussen de schoolbesturen onderling en tussen de schoolbesturen en het samenwerkingsverband is het eigenaarschap en de invulling hiervan. Het is soms lastig om het belang van een samenhangend, afgestemd en gevarieerd dekkend netwerk te laten prevaleren boven het korte termijn belang van de eigen organisatie. Dit wordt momenteel nog versterkt doordat de scholen een forse opdracht hebben gekregen in het kader van het NPO. De manier waarop de NPO-middelen worden toegekend heeft als risico dat de blik vooral intern wordt gericht, in plaats van op de samenwerking met andere scholen binnen de regio.

De landelijke evaluatie passend onderwijs, medio november 2020, heeft voor meer duidelijkheid en scherpte gezorgd. Zo komt de minister in zijn Kamerbrief en Beleidsnota passend onderwijs en toekomstagenda, beide d.d. 3 november 2020, tot een scherpere verantwoordelijkheidsverdeling tussen de schoolbesturen en het samenwerkingsverband. Wij adviseren u deze stukken te betrekken bij het verder uitwerken van de beheersmaatregelen. Daarnaast kan het helpen om in overleggen de verschillende belangen en doelstellingen van de deelnemende schoolbesturen en hun scholen bespreekbaar te maken, zodat een optimum kan worden gevonden in de koers van het samenwerkingsverband (lees: de schoolbesturen gezamenlijk)

Een aantal beheersmaatregelen zijn procesmatig van aard: verantwoordelijkheden beter verdelen en beleggen, beter communiceren, investeren in de relatie met de gemeenten en aangrenzende samenwerkingsverbanden, etc. Deze kosten misschien wel veel energie, maar geen (of weinig geld) en hebben dus geen impact op de begroting.

Het verbeteren van de samenwerking tussen onderwijs enerzijds en jeugdhulp en jeugdzorg anderzijds is een belangrijk verbeterpunt. De eerder genoemde brief en beleidsnota van de minister bieden hier ook goede aanknopingspunten voor. Het verdient aanbeveling om dit lokaal uit te werken naar gemeenschappelijke doelstellingen. Het schrijven van het nieuwe ondersteuningsplan, met het daarbij behorende OOGO, is een uitgelezen mogelijkheid.

Een volgend belangrijk punt is het (nog) intensiever werken met data, in lijn met de manier waarop hier nu mee wordt omgegaan in de voor- en najaarsrondes. Dus niet als afrekencultuur, maar om van

elkaar te leren: wat werk, en wat niet? Het gaat om het steeds verder vergroten van het inzicht. Dit geeft instrumenten om de realisatie van de doelstellingen en de ontwikkelingen van de risico's te kunnen volgen. Met de inrichting en implementatie van Perspectief op school wordt hierin een belangrijke stap gezet.

Het bureau kan voor een stabiele basis zorgen door belangrijke processen niet afhankelijk te laten zijn van één medewerker. Door een goede inrichting van werkprocessen, het werken volgens vastgestelde procedures, een goede vastlegging in een voor de medewerkers van het bureau toegankelijk systeem en communicatie hierover, kan dit worden verbeterd. Ook in de manier waarop het bureau werkt, is het van belang de samenhang voorop te stellen.

Documentstudie

De bestudeerde documenten kennen zowel goede aspecten als verbeterpunten. Beoogde resultaten kunnen concreter geformuleerd, gemonitord en geëvalueerd worden.

We distilleren uit deze documentstudie twee risico's die niet al elders in deze rapportage onderkend worden.

- ✿ **Governance:** de huidige inrichting met een Raad van Toezicht met daarin vertegenwoordigers van de besturen van de onderwijsinstellingen die deelnemen in het swv, vormt een potentieel risico in 'minder goede' tijden.
- ✿ **Cyclisch werken en verantwoorden:** In het ondersteuningsplan 2018-2021 zijn geen deelnamepercentages en streefwaarden opgenomen. Doelstellingen zijn niet SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) geformuleerd. Hierdoor zijn doelstellingen minder duidelijk en concreet en is het niet voor iedereen helder waar naartoe wordt gewerkt.

Reflectie

De onderzoekers hebben hun bevindingen en aanbevelingen gespiegeld aan de hand van vier thema's, te weten:

- ✿ de verdere ontwikkeling van passend onderwijs in de reguliere scholen (mede in relatie tot de taakverdeling tussen schoolbesturen en swv);
- ✿ doorontwikkeling van het dekkend netwerk in samenwerking met aanpalende samenwerkingsverbanden;
- ✿ stabiele verhoudingen met de gemeenten en andere ketenpartners;
- ✿ cyclisch plannen, werken en verantwoorden.

Zij adviseren dat dit de vier centrale thema's zijn waarmee het samenwerkingsverband, onder leiding van de directeur-bestuurder, de komende periode aan de slag gaat vanuit deze risicoanalyse. Bij de concretisering van de maatregelen kan gebruik gemaakt worden van de lijst met de tien belangrijkste succesfactoren voor passend onderwijs.

Het is goed om te zien dat onze vier Focuspunten naadloos op deze aanbevelingen aansluiten.

Opgaven

De vier thema's worden de komende periode vertaald in opgaven voor de schoolbesturen en hun scholen en opgaven voor het bureau van het swv. De directeur-bestuurder van het swv coördineert, regisseert en monitort de realisatie van de opgaven.

De opgaven kunnen aansluiten bij de focuspunten (ambities) vanuit het (nieuwe) ondersteuningsplan, verder geconcretiseerd in jaarplannen.

Vermogenspositie

Het swv heeft een publiek eigen vermogen ver boven de recent door de minister en de onderwijsinspectie gepresenteerde signaleringswaarde. Het feitelijk eigen vermogen bedraagt (31 december 2020) € 3,3 miljoen. De signaleringswaarde komt uit op ongeveer € 850.000. De signaleringswaarde is een bovengrens, géén minimum of streefwaarde.

Uit de risicoanalyse komen geen conclusies naar voren die een buffervermogen boven de signaleringswaarde op de middellange termijn rechtvaardigen.

Het swv heeft in mei 2021 een bestedingsplan moeten indienen voor het afbouwen van het bovenmatige deel van het vermogen, in het verlengde van het sectorplan dat in februari 2021 door de minister is goedgekeurd. In dit bestedingsplan heeft het swv € 1,4 miljoen ingezet voor de voortzetting van huidige activiteiten. Belangrijk is wel om binnen het swv vast te stellen wat dit betekent voor de voortzetting van deze activiteiten na 2022. Kan dit dan met minder middelen of moeten activiteiten worden afgeslankt en wat voor gevolgen heeft dit voor Passend Onderwijs en de ambities nog te formuleren in het nieuwe ondersteuningsplan 2022-2026? Inmiddels hebben we de conclusie getrokken dat we wel werken aan de inzet van ons vermogen, maar dat we dit gezien de ontwikkeling van de deelname aan het vso, uitsmeren over een iets langere periode.

Bijlage 8 - Allocatie van middelen naar de scholen

Deze bijlage bevat de definitieve uitwerking van de toerekening van ondersteuningsmiddelen die de scholen krijgen van SWVAM. De beschikkingen worden opgesteld met deze bedragen. Het gaat hierbij om de volgende budgetten:

- Programma 1a.1 – basisondersteuning (ondersteuningsmiddelen)
- Programma 2 – ontwikkeling en innovatie (professionaliseringsbudget)
- Programma 1a.2 – ondersteuning vmbo

De verdeling is gemaakt op basis van de opgegeven leerlingaantallen 1 oktober 2023. Uitgegaan is van de vastgestelde allocatiesystematiek. Deze is in 2023 herijkt.

Basis: gewogen leerlingen

Basis voor de allocatie van de middelen van Programma 1a.1 (ondersteuningsmiddelen naar de scholen) en Programma 2 (ontwikkeling, professionaliseringsbudget) is het aantal gewogen leerlingen. vmbo b/k/g-leerlingen (incl. ISK en pro) tellen voor 1,5, mavo/havo/vwo-leerlingen voor 1.

Allocatie Programma 1a.1 – ondersteuningsmiddelen

Het totale budget is ruim € 4,5 miljoen.

Programma 1a.1 - Basisondersteuning (Focus 1 - Leerling)			2024	2025	2026	2027
BRIN	vest.	naam				
00IP	00	Kath SGM Hoofddorp	397.325	325.749	317.626	309.682
00WD	00	SGM Panta Rhei	215.756	176.888	172.478	168.163
01OE	21	Yuverta vmbo Aalsmeer	194.001	159.053	155.087	151.207
01OE	26	Yuverta mavo Aalsmeer	117.381	96.235	93.835	91.488
02QZ	00	Keizer Karel College	438.683	359.657	350.689	341.917
02TE	00	H Wesselink College	448.246	367.497	358.333	349.370
03RU	00	Herbert Vissers College	518.172	424.826	414.233	403.872
05FE	00	RK SGM Thamen	217.429	178.260	173.815	169.468
14VG	00	Alkwin Kollege	384.177	314.969	307.115	299.433
16PJ	00	Praktijkschool De Linie	59.168	48.510	47.300	46.117
19TI	00	Haarlemmermeer Lyceum (Baron de Coubertin)	287.355	235.590	229.715	223.969
19TI	03	Hoofdvaart College	211.811	173.654	169.324	165.089
19TI	05	Haarlemmermeer Lyceum (Zuidrand)	267.274	219.126	213.662	208.318
19XY	00	Amstelveen College	409.996	336.137	327.755	319.557
21GD	02	Calandlyceum	0	0	0	0
21WE	00	Kaj Munk College	285.921	234.414	228.569	222.851
26JE	00	Praktijkschool Uithoorn	64.189	52.626	51.313	50.030
		NOVA college (vavo)	31.796	26.068	25.418	24.782
Totaal programma 1a.1			4.548.679	3.729.260	3.636.268	3.545.313

Programma 2 – Professionaliseringsbudget

Programma 2 - professionaliseringsbudget (Focus 2 - Professionaliteit)			2024	2025	2026	2027
BRIN	vest.	naam				
00IP	00	Kath SGM Hoofddorp	43.982	43.982	43.982	43.982
00WD	00	SGM Panta Rhei	23.883	23.883	23.883	23.883
01OE	21	Yuverta vmbo Aalsmeer	21.475	21.475	21.475	21.475
01OE	26	Yuverta mavo Aalsmeer	12.994	12.994	12.994	12.994
02QZ	00	Keizer Karel College	48.560	48.560	48.560	48.560
02TE	00	H Wesselink College	49.619	49.619	49.619	49.619
03RU	00	Herbert Vissers College	57.359	57.359	57.359	57.359
05FE	00	RK SGM Thamen	24.068	24.068	24.068	24.068
14VG	00	Alkwin Kollege	42.527	42.527	42.527	42.527
16PJ	00	Praktijkschool De Linie	6.550	6.550	6.550	6.550
19TI	00	Haarlemmermeer Lyceum (Baron de Coubertin)	31.809	31.809	31.809	31.809
19TI	03	Hoofdvaart College	23.447	23.447	23.447	23.447
19TI	05	Haarlemmermeer Lyceum (Zuidrand)	29.586	29.586	29.586	29.586
19XY	00	Amstelveen College	45.385	45.385	45.385	45.385
21GD	02	Calandlyceum	0	0	0	0
21WE	00	Kaj Munk College	31.650	31.650	31.650	31.650
26JE	00	Praktijkschool Uithoorn	7.105	7.105	7.105	7.105
Totaal professionalisering			500.000	500.000	500.000	500.000

Programma 1a.2 – Ondersteuning vmbo

Uitgangspunt van de allocatie van de middelen ondersteuning vmbo is:

- Verdeling op basis van het aantal vmbo-leerlingen
- Terugloop budget Panta Rhei € 200.000 in 5 jaar (met ingang van 2020).
- Het resterende verschil wordt voor 50% gedekt door het swv en voor 50% door de andere vmbo-scholen, naar rato van het aantal vmbo-leerlingen. Hiermee wordt de totale jaarlijkse last van het swv verhoogd met € 139.992.

De verwerking van het eerste punt leidt tot de volgende basisbudgetten:

Programma 1a.2 - Ondersteuning vmbo (Focus 1 - Leerling)			2024	2025	2026	2027
BRIN	vest.	naam				
00WD	00	SGM Panta Rhei	2.164.646	2.111.834	2.090.735	2.069.886
01OE	21	Yuverta vmbo Aalsmeer	2.087.475	2.036.546	2.016.199	1.996.094
03RU	00	Herbert Vissers College	2.195.514	2.141.950	2.120.549	2.099.404
05FE	00	RK SGM Thamen	1.601.298	1.562.230	1.546.622	1.531.199
19TI	03	Hoofdvaart College	1.624.449	1.584.817	1.568.983	1.553.337
Totaal ondersteuningsmiddelen vmbo			9.673.382	9.437.377	9.343.088	9.249.921

Hierop wordt de volgende overgangs-/suppletiereregeling toegepast:

Programma 1a.2 - Ondersteuning vmbo (Focus 1 - Leerling)			Suppletie Panta Rhei			
BRIN	vest.	naam	2024	2025	2026	2027
00WD	00	SGM Panta Rhei	279.984	279.984	279.984	279.984
01OE	21	Yuverta vmbo Aalsmeer	-35.778	-35.778	-35.778	-35.778
03RU	00	Herbert Vissers College	-31.530	-31.530	-31.530	-31.530
05FE	00	RK SGM Thamen	-32.127	-32.127	-32.127	-32.127
19TI	03	Hoofdvaart College	-40.557	-40.557	-40.557	-40.557
Totaal ondersteuningsmiddelen vmbo			139.992	139.992	139.992	139.992

Dit betekent dat de scholen de volgende middelen krijgen:

Programma 1a.2 - Ondersteuning vmbo (Focus 1 - Leerling)			Budget incl. overgangsregeling			
BRIN	vest.	naam	2024	2025	2026	2027
00WD	00	SGM Panta Rhei	2.444.630	2.391.819	2.370.719	2.349.871
01OE	21	Yuverta vmbo Aalsmeer	2.051.697	2.000.768	1.980.421	1.960.316
03RU	00	Herbert Vissers College	2.163.985	2.110.420	2.089.019	2.067.874
05FE	00	RK SGM Thamen	1.569.171	1.530.103	1.514.495	1.499.072
19TI	03	Hoofdvaart College	1.583.892	1.544.260	1.528.426	1.512.780
Totaal ondersteuningsmiddelen vmbo			9.813.374	9.577.369	9.483.080	9.389.913

N.B. Wanneer de landelijke overheid een nieuwe bekostigingssystematiek vaststelt (gekoerst wordt op 1 januari 2026) kan dit gevolgen hebben voor de gemaakte afspraken over de verdeling van middelen binnen het swv.

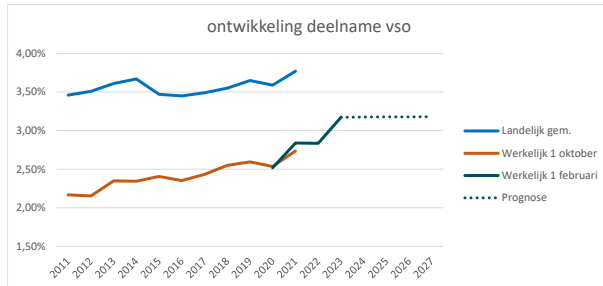
Bijlage 9 – Alternatieve scenario's

In deze bijlage worden twee alternatieve scenario's uitgewerkt:

- Pessimistisch scenario: het aantal tlv's vso groeit
- Optimistisch scenario: het aantal tlv's daalt

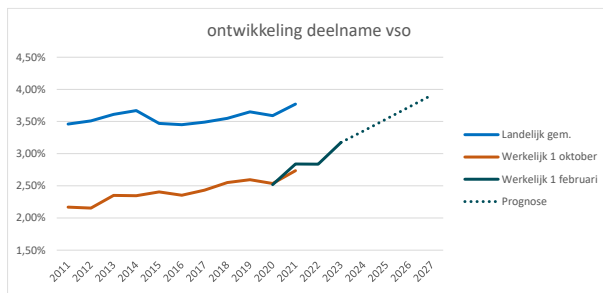
In de alternatieve scenario's wordt doorgerekend wat het effect op de meerjarenbegroting is, met name op de afdrachten vso en de extra ondersteuningsmiddelen naar de scholen.

Scenario 0: scenario meerjarenbegroting

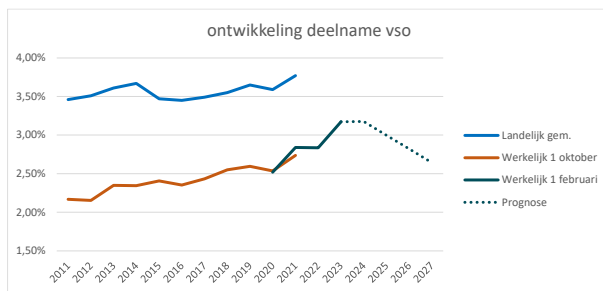
Effect op pr. 1a.1 Basisondersteuning	2024	2025	2026	2027
Ondersteuning op de vo-scholen - basisbudget	4.766.065	4.649.786	4.603.330	4.557.426
Ondersteuning op de vo-scholen - extra budget	-217.386	-920.527	-967.062	-1.012.113
Totaal pr. 1a.1 Basisondersteuning	4.548.679	3.729.260	3.636.268	3.545.313

Scenario 1: het aantal tlv's groeit jaarlijks met 30

Effect op pr. 1a.1 Basisondersteuning	2024	2025	2026	2027
Ondersteuning op de vo-scholen - basisbudget	4.766.065	4.649.786	4.603.330	4.557.426
Ondersteuning op de vo-scholen - extra budget	-217.386	-1.348.222	-1.822.454	-2.295.201
Totaal pr. 1a.1 Basisondersteuning	4.548.679	3.301.564	2.780.876	2.262.225

Scenario 2: het aantal tlv's daalt jaarlijks met 30 (na 1 februari 2024)

Effect op pr. 1a.1 Basisondersteuning	2024	2025	2026	2027
Ondersteuning op de vo-scholen - basisbudget	4.766.065	4.649.786	4.603.330	4.557.426
Ondersteuning op de vo-scholen - extra budget	-217.386	-920.527	-539.366	-170.978
Totaal pr. 1a.1 Basisondersteuning	4.548.679	3.729.260	4.063.964	4.386.448